KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 3.9.2025 r.
COM(2025) 356 final

ANNEX 9

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego decyzji Rady

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Wspólnym Rynkiem Południa, Republiką Argentyńską, Federacyjną Republiką Brazylii, Republiką Paragwaju i Wschodnią Republiką Urugwaju, z drugiej strony

ZAŁĄCZNIK 21-A

PRZEPISY USTAWOWE I WYKONAWCZE STRON DOTYCZĄCE OZNACZEŃ GEOGRAFICZNYCH

SEKCJA 1

Przepisy ustawowe i wykonawcze Unii Europejskiej

– Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012, wraz z przepisami wykonawczymi.

– Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007, wraz z przepisami wykonawczymi.

– Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/33 z dnia 17 października 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do wniosków o objęcie ochroną nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych w sektorze wina, procedury zgłaszania sprzeciwu, ograniczeń stosowania, zmian w specyfikacji produktu, unieważnienia ochrony oraz etykietowania i prezentacji, wraz z przepisami wykonawczymi.

– Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/787 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji i etykietowania napojów spirytusowych, stosowania nazw napojów spirytusowych w prezentacji i etykietowaniu innych środków spożywczych, ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, wykorzystywania alkoholu etylowego i destylatów pochodzenia rolniczego w napojach alkoholowych, a także uchylające rozporządzenie (WE) nr 110/2008, wraz z przepisami wykonawczymi.

SEKCJA 2

Przepisy ustawowe i wykonawcze Argentyny

– Ley 25.163 – Vinos y bebidas espirituosas de origen vínico

– Decreto Reglamentario Nº 57/2004

– Resolución C 11/04 (INV) – Procedimientos: Inscripciones, Registros, Certificados, Infracciones.

– Resolución C 35/02 – Publicación edictos, conforme ley en vigencia (INV)

– Resolución C 8/03 – Registro, protección y derecho al uso de una DOC (INV)

– Resolución C 19/2012 – Condiciones para la elaboración de vinos con IG (INV)

– Resolución 57/2024 – Unificación listado de variedades

– Ley 25.380 – Indicación Geográfica y Denominación de Origen de productos agrícolas y alimentarios

– Ley 25.966 – Modificatoria de la Ley Nº 25.380

– Resolución 546/2011 – Aprobación de signos distintivos

– Decreto reglamentario 556/2009 – Reglamenta la Ley 25.380 y su modificatoria

– Resolución 13/2021 – Registro de Indicaciones Geográficas y Denominaciones de Origen de productos agrícolas y alimentarios.

SEKCJA 3

Przepisy ustawowe i wykonawcze Brazylii

– Portaria INPI/PR nº 04, de 12 de janeiro de 2022

– Decreto nº 4.062, 21 de dezembro de 2001

– Portaria INPI/PR nº 06/2022

– Lei da Propriedade Industrial N° 9279/1996

SEKCJA 4

Przepisy ustawowe i wykonawcze Paragwaju

– Ley Nº 4.923 – De indicaciones geográficas y denominaciones de origen y su Decreto Reglamentario N° 1286/2019

SEKCJA 5

Przepisy ustawowe i wykonawcze Urugwaju

– Ley Nº 17.011 – Ley de marcas

– Decreto Reglamentario Nº 34/999 – Reglamentación de la ley de marcas

ZAŁĄCZNIK 21-B

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21.33

SEKCJA 1

Oznaczenia geograficzne Unii Europejskiej, o których mowa w art. 21.33

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Belgia	Beurre d'Ardenne	Masło i pozostałe produkty mleczne, z wyjątkiem serów
Belgia	Fromage de Herve	Sery
Belgia	Gentse azalea	Kwiaty i rośliny ozdobne
Belgia	Jambon d'Ardenne	Mięso, ryby i przetwory z nich
Belgia	Pâté gaumais	Mięso, ryby i przetwory z nich
Belgia	Plate de Florenville	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Belgia	Vin mousseux de qualité de Wallonie	Wina
Belgia	Vin de pays des jardins de Wallonie	Wina
Belgia	Crémant de Wallonie	Wina
Belgia	Côtes de Sambre et Meuse	Wina
Belgia	Peket-Pekêt	Napoje spirytusowe
Belgia	Pèket-Pèkèt de Wallonie	Napoje spirytusowe
Belgia Niemcy Austria	Korn	Napoje spirytusowe

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Belgia Niemcy Austria	Kornbrand	Napoje spirytusowe
Bułgaria	Българско розово масло (Bulgarsko rozovo maslo)	Olejki eteryczne
Bułgaria	Дунавска равнина (Dunavska ravnina)	Wina
Bułgaria	Тракийска низина (Trakiĭska nizina)	Wina
Czechy	České pivo	Piwa
Czechy	Českobudějovické pivo[1]	Piwa
Czechy	Žatecký chmel	Nasiona i owoce oleiste
Dania	Danablu	Sery
Niemcy	Allgäuer Bergkäse	Sery
Niemcy	Allgäuer Emmentaler	Sery
Niemcy	Bayerische Breze / Bayerische Brezn / Bayerische Brez'n / Bayerische Brezel	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż
Niemcy	Bayerisches Bier	Piwa
Niemcy	Bremer Bier	Piwa
Niemcy	Dresdner Christstollen / Dresdner Stollen / Dresdner Weihnachtsstollen	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż

[1] W odniesieniu do terytorium Brazylii, Paragwaju i Urugwaju występuje się wyłącznie o ochronę oznaczenia geograficznego „Českobudějovické pivo" w języku czeskim.
Na terytorium Urugwaju oznaczenie geograficzne „Českobudějovické pivo" umieszcza się w sposób niewyróżniający się na tylnej etykiecie pojemników na piwo.
W odniesieniu do terytorium Argentyny występuje się wyłącznie o ochronę oznaczenia geograficznego „Českobudějovické pivo" w języku czeskim, z zastrzeżeniem praw posiadaczy znaków towarowych i pod warunkiem, że oznaczenie geograficzne „Českobudějovické pivo" jest umieszczone w sposób niewyróżniający się na tylnej etykiecie pojemników na piwo.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Niemcy	Holsteiner Katenschinken / Holsteiner Schinken / Holsteiner Katenrauchschinken / Holsteiner Knochenschinken	Mięso, ryby i przetwory z nich
Niemcy	Hopfen aus der Hallertau	Nasiona i owoce oleiste
Niemcy	Münchener Bier[1]	Piwa
Niemcy	Nürnberger Bratwürste; Nürnberger Rostbratwürste	Mięso, ryby i przetwory z nich
Niemcy	Nürnberger Lebkuchen	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż
Niemcy	Schwäbische Maultaschen / Schwäbische Suppenmaultaschen	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż
Niemcy	Schwäbische Spätzle / Schwäbische Knöpfle	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż
Niemcy	Schwarzwälder Schinken	Mięso, ryby i przetwory z nich
Niemcy	Tettnanger Hopfen	Nasiona i owoce oleiste
Niemcy	Baden	Wina
Niemcy	Franken	Wina
Niemcy	Mittelrhein	Wina
Niemcy	Mosel	Wina
Niemcy	Pfalz	Wina
Niemcy	Rheingau	Wina
Niemcy	Rheinhessen	Wina

[1] Na terytorium Brazylii ochrona oznaczenia geograficznego „Münchener Bier” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Münchener Bier” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego określenia w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i że określeniu „Münchener Bier” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.
W odniesieniu do terytorium Paragwaju występuje się wyłącznie o ochronę oznaczenia geograficznego „Münchener” w języku niemieckim.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Niemcy	Württemberg	Wina
Niemcy	Schwarzwälder Kirschwasser	Napoje spirytusowe
Niemcy	Steinhäger[1]	Napoje spirytusowe
Irlandia Zjednoczone Królestwo (Irlandia Północna)	Irish Cream	Napoje spirytusowe
Irlandia Zjednoczone Królestwo (Irlandia Północna)	Irish Whiskey / Uisce Beatha Eireannach / Irish Whisky	Napoje spirytusowe
Grecja	Ελιά Καλαμάτας (Elia Kalamatas)	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Grecja	Καλαμάτα (Kalamata)	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Grecja	Κεφαλογραβιέρα (Kefalograviera)	Sery
Grecja	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης (Kolymvari Chanion Kritis)	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Grecja	Κονσερβολιά Αμφίσσης (Konservolia Amfissis)	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Grecja	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα (Korinthiaki Stafida Vostitsa)	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Grecja	Κρόκος Κοζάνης (Krokos Kozanis)	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Grecja	Λυγουριό Ασκληπιείου (Lygourio Asklipiou)	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Grecja	Μανούρι (Manouri)	Sery

[1] Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Grecja	Μαστίχα Χίου (Masticha Chiou)	Wyroby cukiernicze, kakao i czekolady
Grecja	Σητεία Λασιθίου Κρήτης (Sitia Lasithiou Kritis)	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Grecja	Φέτα (Feta)[1]	Sery
Grecja	Αμύνταιο (Amyntaio)	Wina
Grecja	Μαντινεία (Mantineia)	Wina
Grecja	Νάουσα (Naousa)	Wina
Grecja	Νεμέα (Nemea)	Wina
Grecja	Ρετσίνα Αττικής (Retsina of Attiki)	Wina
Grecja	Σάμος (Samos)	Wina
Grecja	Σαντορίνη (Santorini)	Wina
Grecja	Τσίπουρο (Tsipouro)	Napoje spirytusowe
Hiszpania	Aceite del Baix Ebre-Montsià; Oli del Baix Ebre-Montsià	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Aceite del Bajo Aragón	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Antequera	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Azafrán de la Mancha	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Hiszpania	Baena	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Cecina de León	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Cítricos Valencianos / Cítrics Valencians	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Φέτα (Feta)” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Feta” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego określenia w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny, Brazylii i Urugwaju i że takiemu używaniu określenia „Feta” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Hiszpania	Dehesa de Extremadura	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Estepa	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Guijuelo	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Idiazabal	Sery
Hiszpania	Jabugo	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Jamón de Teruel / Paleta de Teruel	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Jijona[1]	Wyroby cukiernicze, kakao i czekolady
Hiszpania	Les Garrigues	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Los Pedroches	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Mahón-Menorca	Sery
Hiszpania	Polvorones de Estepa	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż
Hiszpania	Priego de Córdoba	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Queso Manchego[2]	Sery
Hiszpania	Salchichón de Vic; Llonganissa de Vic	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Sierra de Cádiz	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Sierra de Cazorla	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Sierra de Segura	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Sierra Mágina	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Hiszpania	Siurana	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Jijona” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Turrón de Jijona” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego określenia w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i Paragwaju i że takiemu używaniu określenia „Turrón de Jijona” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Hiszpania	Sobrasada de Mallorca	Mięso, ryby i przetwory z nich
Hiszpania	Turrón de Alicante[1]	Wyroby cukiernicze, kakao i czekolady
Hiszpania	Alicante	Wina
Hiszpania	Bierzo	Wina
Hiszpania	Calatayud	Wina
Hiszpania	Campo de Borja	Wina
Hiszpania	Cariñena	Wina
Hiszpania	Castilla	Wina
Hiszpania	Castilla y León	Wina
Hiszpania	Cataluña	Wina
Hiszpania	Cava	Wina
Hiszpania	Empordà	Wina
Hiszpania	Jerez-Xérès-Sherry[2]	Wina
Hiszpania	Jumilla	Wina
Hiszpania	La Mancha	Wina
Hiszpania	Manzanilla-Sanlúcar de Barrameda	Wina
Hiszpania	Navarra	Wina

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Turrón de Alicante” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Turrón de almendras tipo Alicante” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego określenia w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i Paragwaju i że takiemu używaniu określenia „Turrón de almendras tipo Alicante” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Jerez-Xérès-Sherry” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Jerez” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego określenia w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i że takiemu używaniu określenia „Jerez” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Hiszpania	Penedès	Wina
Hiszpania	Priorat	Wina
Hiszpania	Rías Baixas	Wina
Hiszpania	Ribeiro	Wina
Hiszpania	Ribera del Duero[1]	Wina
Hiszpania	Rioja[2]	Wina
Hiszpania	Rueda	Wina
Hiszpania	Somontano	Wina
Hiszpania	Toro[3]	Wina
Hiszpania	Utiel-Requena	Wina
Hiszpania	Valdepeñas	Wina
Hiszpania	Valencia	Wina
Hiszpania	Yecla	Wina
Hiszpania	Brandy de Jerez	Napoje spirytusowe
Hiszpania	Brandy del Penedés	Napoje spirytusowe
Hiszpania	Pacharán Navarro	Napoje spirytusowe
Francja	Beurre Charentes-Poitou; Beurre des Charentes; Beurre des Deux-Sèvres	Masło i pozostałe produkty mleczne, z wyjątkiem serów
Francja	Bleu d'Auvergne	Sery
Francja	Bœuf de Charolles	Mięso, ryby i przetwory z nich
Francja	Brie de Meaux	Sery
Francja	Brillat-Savarin	Sery
Francja	Camembert de Normandie	Sery

[1] Nie wnioskuje się o ochronę na terytorium Urugwaju.
[2] Nie wnioskuje się o ochronę na terytorium Argentyny.
[3] Nie wnioskuje się o ochronę na terytorium Argentyny.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Francja	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Mięso, ryby i przetwory z nich
Francja	Cantal; fourme de Cantal; cantalet	Sery
Francja	Chaource	Sery
Francja	Comté[1]	Sery
Francja	Emmental de Savoie	Sery
Francja	Époisses	Sery
Francja	Génisse Fleur d'Aubrac	Mięso, ryby i przetwory z nich
Francja	„Gruyère” (Francja)[2]	Sery
Francja	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence / Essence de lavande de Haute-Provence	Olejki eteryczne
Francja	Huîtres Marennes Oléron	Mięso, ryby i przetwory z nich
Francja	Jambon de Bayonne	Mięso, ryby i przetwory z nich
Francja	Livarot	Sery
Francja	Pont-l'Évêque[3]	Sery

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Comté” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Comté” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego określenia w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i Urugwaju i że takiemu używaniu określenia „Comté” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

[3] Ochrona oznaczenia geograficznego „Pont-l'Évêque” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Pont-l'Évêque” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i że takiemu używaniu określenia „Pont-l'Évêque” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Francja	Pruneaux d'Agen[1]	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Francja	Reblochon / Reblochon de Savoie[2]	Sery
Francja	Riz de Camargue	Zboża
Francja	Roquefort[3]	Sery
Francja	Sainte-Maure de Touraine	Sery

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Pruneaux d'Agen” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Pruneaux d'Agen” lub „Ciruela D'Agen” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 10 (dziesięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i że takiemu używaniu określeń „D'Agen” lub „Ciruela D'Agen” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Reblochon” / „Reblochon de Savoie” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Reblochon” lub „Rebleusson” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat na terytorium Argentyny i Brazylii i przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat na terytorium Urugwaju od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów i że takiemu używaniu określeń „Reblochon” lub „Rebleusson” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[3] Ochrona oznaczenia geograficznego „Roquefort” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Roquefort” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i Urugwaju i że takiemu używaniu określenia „Roquefort” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Francja	Saint-Marcellin[1]	Sery
Francja	Selles-sur-Cher	Sery
Francja	Soumaintrain	Sery
Francja	Alsace / Vin d'Alsace	Wina
Francja	Anjou	Wina
Francja	Beaujolais	Wina
Francja	Bordeaux[2]	Wina
Francja	Bourgogne[3]	Wina
Francja	Cahors	Wina

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Saint-Marcellin” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Saint-Marcellin” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i Urugwaju i że takiemu używaniu określenia „Saint-Marcellin” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Bordeaux” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania nazwy odmiany winorośli „Bordô” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i że takiemu używaniu nazwy odmiany winorośli „Bordô” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[3] Ochrona oznaczenia geograficznego „Bourgogne” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Borgoña” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i że takiemu używaniu określenia „Borgoña” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Francja	Chablis[1]	Wina
Francja	Champagne[2]	Wina
Francja	Châteauneuf-du-Pape	Wina
Francja	Côtes de Provence	Wina
Francja	Côtes du Rhône	Wina
Francja	Côtes du Roussillon	Wina
Francja	Fronton	Wina
Francja	Graves	Wina
Francja	Irouléguy	Wina
Francja	Languedoc	Wina
Francja	Madiran	Wina

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Chablis” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Chablis” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i że takiemu używaniu określenia „Chablis” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Champagne” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Champagne”, „Champaña” lub „Método / Méthode Champenoise” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 10 (dziesięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny, Brazylii, Paragwaju i Urugwaju i że takiemu używaniu określeń „Champagne”, „Champaña” lub „Método / Méthode Champenoise” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Francja	Margaux[1]	Wina
Francja	Médoc	Wina
Francja	Pauillac	Wina
Francja	Pays d'Oc	Wina
Francja	Pessac-Léognan	Wina
Francja	Pomerol	Wina
Francja	Pommard	Wina
Francja	Romanée-Conti	Wina
Francja	Saint-Emilion	Wina
Francja	Saint-Estèphe	Wina
Francja	Saint-Julien	Wina
Francja	Sauternes	Wina
Francja	Touraine	Wina
Francja	Val de Loire	Wina
Francja	Armagnac	Napoje spirytusowe
Francja	Calvados	Napoje spirytusowe

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Margaux” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania nazwy odmiany winorośli „Margot” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i że takiemu używaniu nazwy odmiany winorośli „Margot” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Francja	Cognac[1]	Napoje spirytusowe
Francja	Rhum de Guadeloupe	Napoje spirytusowe
Francja	Rhum de la Martinique	Napoje spirytusowe
Chorwacja	Baranjski kulen	Mięso, ryby i przetwory z nich
Chorwacja	Dalmatinski pršut	Mięso, ryby i przetwory z nich
Chorwacja	Drniški pršut	Mięso, ryby i przetwory z nich
Chorwacja Słowenia	Istarski pršut / Istrski pršut	Mięso, ryby i przetwory z nich
Chorwacja	Krčki pršut	Mięso, ryby i przetwory z nich
Chorwacja	Dingač	Wina
Włochy	Aceto Balsamico di Modena	Ocet
Włochy	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Ocet
Włochy	Aprutino Pescarese	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Włochy	Asiago[2]	Sery
Włochy	Bresaola della Valtellina	Mięso, ryby i przetwory z nich

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Cognac” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Cognac” lub „Coñac” na terytorium Argentyny przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy oraz określenia „Conhaque” na terytorium Brazylii przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów i że takiemu używaniu określeń „Cognac”, „Coñac” lub „Conhaque” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Asiago” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Asiago” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i Urugwaju i że takiemu używaniu określenia „Asiago” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Włochy	Cantuccini Toscani / Cantucci Toscani	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż
Włochy	Culatello di Zibello	Mięso, ryby i przetwory z nich
Włochy	Fontina[1]	Sery
Włochy	Gorgonzola[2]	Sery
Włochy	Grana Padano[3]	Sery
Włochy	Mela Alto Adige; Südtiroler Apfel	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Włochy	Mortadella Bologna[4]	Mięso, ryby i przetwory z nich

[1] Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Gorgonzola" nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Gorgonzola" przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny, Paragwaju i Urugwaju i że takiemu używaniu określenia „Gorgonzola" towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.
Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

[3] Ochrona oznaczenia geograficznego „Grana Padano" nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Grana" lub „Tipo Grana Padano" przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i że takiemu używaniu określeń „Grana" lub „Tipo Grana Padano" towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.
Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

[4] Ochrona oznaczenia geograficznego „Mortadella Bologna" nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Mortadela Bologna" lub „Mortadela tipo Bologna" przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 10 (dziesięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i że takiemu używaniu określeń „Mortadela Bologna" lub „Mortadela tipo Bologna" towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Włochy	Mozzarella di Bufala Campana	Sery
Włochy	Pancetta Piacentina	Mięso, ryby i przetwory z nich
Włochy	Parmigiano Reggiano[1]	Sery
Włochy	Pasta di Gragnano	Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż
Włochy	Pecorino Romano[2]	Sery
Włochy	Pomodoro S. Marzano dell'Agro Sarnese-Nocerino	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Włochy	Prosciutto di Parma[3]	Mięso, ryby i przetwory z nich
Włochy	Prosciutto di San Daniele	Mięso, ryby i przetwory z nich
Włochy	Prosciutto Toscano	Mięso, ryby i przetwory z nich
Włochy	Provolone Valpadana	Sery
Włochy	Salamini italiani alla cacciatora	Mięso, ryby i przetwory z nich

[1] Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Pecorino Romano” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Romano” lub „Romanito” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i Urugwaju i że takiemu używaniu określeń „Romano” lub „Romanito” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[3] Ochrona oznaczenia geograficznego „Prosciutto di Parma” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Presunto tipo Parma” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i że takiemu używaniu określenia „Presunto tipo Parma” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Włochy	Taleggio[1]	Sery
Włochy	Toscano	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Włochy	Zampone Modena	Mięso, ryby i przetwory z nich
Włochy	Asti[2]	Wina
Włochy	Barbaresco	Wina
Włochy	Barbera d'Alba	Wina
Włochy	Barbera d'Asti	Wina
Włochy	Bardolino / Bardolino Superiore	Wina
Włochy	Barolo	Wina
Włochy	Brachetto d'Acqui / Acqui	Wina
Włochy	Brunello di Montalcino	Wina
Włochy	Campania	Wina
Włochy	Chianti	Wina
Włochy	Chianti Classico	Wina
Włochy	Conegliano – Prosecco / Conegliano Valdobbiadene – Prosecco / Valdobbiadene – Prosecco	Wina

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Taleggio” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Taleggio” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i Brazylii i że takiemu używaniu określenia „Taleggio” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Asti” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „método Asti” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Brazylii i że takiemu używaniu określenia „método Asti” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Włochy	Dolcetto d'Alba	Wina
Włochy	Emilia / dell'Emilia[1]	Wina
Włochy	Fiano di Avellino	Wina
Włochy	Franciacorta	Wina
Włochy	Greco di Tufo	Wina
Włochy	Lambrusco di Sorbara	Wina
Włochy	Lambrusco Grasparossa di Castelvetro	Wina
Włochy	Marca Trevigiana	Wina
Włochy	Marsala[2]	Wina
Włochy	Montepulciano d'Abruzzo	Wina
Włochy	Prosecco[3]	Wina

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Emilia / Dell'Emilia” obowiązuje na terytorium Argentyny dopiero z chwilą rejestracji znaku towarowego „Emilia Nieto Senetiner”, chyba że wniosek o taką rejestrację znaku towarowego zostanie wycofany.

[2] Ochrona oznaczenia geograficznego „Marsala” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Marsala” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i że takiemu używaniu określenia „Marsala” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[3] Ochrona oznaczenia geograficznego „Prosecco” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania nazwy odmiany winorośli „Prosecco” lub „Proseco” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy na terytorium Argentyny i Paragwaju oraz przez maksymalny okres 10 (dziesięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy na terytorium Brazylii, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny, Paragwaju i Brazylii i że takiemu używaniu nazwy odmiany winorośli „Prosecco” lub „Proseco” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Włochy	Sicilia	Wina
Włochy	Soave	Wina
Włochy	Toscana / Toscano	Wina
Włochy	Valpolicella	Wina
Włochy	Veneto	Wina
Włochy	Vernaccia di San Gimignano	Wina
Włochy	Vino Nobile di Montepulciano	Wina
Włochy	Grappa[1]	Napoje spirytusowe
Cypr	Λουκούμι Γεροσκήπου (Loukoumi Geroskipou)	Wyroby cukiernicze, kakao i czekolady
Cypr	Λεμεσός (Lemesos)	Wina
Cypr	Κουμανδαρία (Commandaria)	Wina
Cypr Grecja	Ouzo / Ούζο	Napoje spirytusowe
Cypr	Ζιβανία / Τζιβανία / Ζιβάνα / Zivania	Napoje spirytusowe
Cypr	Πάφος (Pafos)	Wina
Litwa	Originali lietuviška degtinė / Original Lithuanian vodka	Napoje spirytusowe
Węgry	Szegedi szalámi; Szegedi téliszalámi	Mięso, ryby i przetwory z nich

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Grappa” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Grappa” lub „Grapa” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i Brazylii i że takiemu używaniu określeń „Grappa” lub „Grapa” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu. Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Węgry	Tokaj / Tokaji[1]	Wina
Węgry Austria	Pálinka	Napoje spirytusowe
Węgry	Törkölypálinka	Napoje spirytusowe
Niderlandy	Edam Holland	Sery
Niderlandy	Gouda Holland	Sery
Niderlandy	Hollandse geitenkaas	Sery
Niderlandy Belgia Francja Niemcy	Genièvre / Jenever / Genever[2]	Napoje spirytusowe
Austria	Steirischer Kren	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Austria	Steirisches Kürbiskernöl	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Austria	Tiroler Almkäse	Sery
Austria	Tiroler Alpkäse	Sery
Austria	Tiroler Bergkäse	Sery
Austria	Tiroler Graukäse	Sery
Austria	Tiroler Speck	Mięso, ryby i przetwory z nich
Austria	Vorarlberger Alpkäse	Sery
Austria	Vorarlberger Bergkäse	Sery

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Tokaj” / „Tokaji” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określeń „Tokaj”, „Tokaji” lub „Tocai” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 5 (pięciu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i Brazylii i że takiemu używaniu określeń „Tokaj”, „Tokaji” lub „Tocai” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

[2] Zastosowanie ma art. 21.35 ust. 8.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Austria	Inländerrum	Napoje spirytusowe
Austria	Jägertee	Napoje spirytusowe
Austria	Jagertee	Napoje spirytusowe
Austria	Jagatee	Napoje spirytusowe
Polska	Polska Wódka / Polish Vodka	Napoje spirytusowe
Polska	Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej / Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass	Napoje spirytusowe
Portugalia	Azeite de Moura	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Portugalia	Azeite do Alentejo Interior	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Portugalia	Azeites da Beira Interior (Azeite da Beira Alta, Azeite da Beira Baixa)	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Portugalia	Azeite de Trás-os-Montes	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Portugalia	Azeites do Norte Alentejano	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Portugalia	Azeites do Ribatejo	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Portugalia	Chouriça de Carne de Vinhais; Linguiça de Vinhais	Mięso, ryby i przetwory z nich
Portugalia	Chouriço de Portalegre	Mięso, ryby i przetwory z nich
Portugalia	Mel dos Açores	Miód i inne jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego
Portugalia	Ovos Moles de Aveiro	Wyroby cukiernicze, kakao i czekolady
Portugalia	Pêra Rocha do Oeste	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Portugalia	Presunto de Barrancos / Paleta de Barrancos	Mięso, ryby i przetwory z nich
Portugalia	Queijo S. Jorge	Sery
Portugalia	Queijo Serra da Estrela	Sery
Portugalia	Queijos da Beira Baixa (Queijo de Castelo Branco, Queijo Amarelo da Beira Baixa, Queijo Picante da Beira Baixa)	Sery
Portugalia	Açores	Wina
Portugalia	Alentejano	Wina
Portugalia	Alentejo	Wina
Portugalia	Algarve	Wina
Portugalia	Bairrada	Wina
Portugalia	Beira Interior	Wina
Portugalia	Carcavelos	Wina
Portugalia	Dão	Wina
Portugalia	Douro	Wina
Portugalia	Duriense	Wina
Portugalia	Lisboa	Wina
Portugalia	Vinho da Madeira / Madère / Vin de Madère / Madera /Madeira Wein / Madeira Wine / Vino di Madera / Madeira Wijn / Madeira	Wina
Portugalia	Madeirense	Wina

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Portugalia	Oporto / Port / Port Wine / Porto / Portvin / Portwein / Portwijn / vin du Porto / vinho do Porto[1]	Wina
Portugalia	Palmela	Wina
Portugalia	Pico	Wina
Portugalia	Setúbal	Wina
Portugalia	Távora-Varosa	Wina
Portugalia	Tejo	Wina
Portugalia	Trás-os-Montes	Wina
Portugalia	Vinho Verde	Wina
Rumunia	Magiun de prune Topoloveni	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Rumunia	Salam de Sibiu	Mięso, ryby i przetwory z nich
Rumunia	Telemea de Ibănești	Sery
Rumunia	Cotești	Wina
Rumunia	Cotnari	Wina
Rumunia	Dealu Mare	Wina
Rumunia	Murfatlar	Wina
Rumunia	Odobești	Wina
Rumunia	Panciu	Wina
Rumunia	Recaș	Wina
Rumunia	Târnave	Wina

[1] Ochrona oznaczenia geograficznego „Oporto” / „Port” / „Port Wine” / „Porto” / „Portvin” / „Portwein” / „Portwijn” / „vin du Porto” / „vinho do Porto” nie stanowi przeszkody dla dalszego i podobnego używania określenia „Oporto” przez jakiekolwiek osoby, w tym ich następców i cesjonariuszy, przez maksymalny okres 7 (siedmiu) lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, pod warunkiem że do tego dnia osoby takie używały tego oznaczenia geograficznego w sposób ciągły w odniesieniu do tych samych lub podobnych towarów na terytorium Argentyny i że takiemu używaniu określenia „Oporto” towarzyszyło czytelne i widoczne oznaczenie pochodzenia geograficznego danego produktu.

Państwo członkowskie Unii Europejskiej	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Rumunia	Pălincă	Napoje spirytusowe
Rumunia	Țuică Zetea de Mediești Aurit	Napoje spirytusowe
Rumunia	Vinars Târnave	Napoje spirytusowe
Rumunia	Vinars Vrancea	Napoje spirytusowe
Słowenia	Kranjska klobasa	Mięso, ryby i przetwory z nich
Słowenia	Kraška panceta	Mięso, ryby i przetwory z nich
Słowenia	Kraški pršut	Mięso, ryby i przetwory z nich
Słowenia	Kraški zašink	Mięso, ryby i przetwory z nich
Słowenia	Slovenski med	Miód i inne jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego
Słowenia	Štajersko prekmursko bučno olje	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Słowacja	Vinohradnícka oblasť Tokaj	Wina
Finlandia	Suomalainen Marjalikööri / Suomalainen Hedelmälikööri / Finsk Bärlikör / Finsk Fruktlikör / Finnish berry liqueur / Finnish fruit liqueur	Napoje spirytusowe
Finlandia	Suomalainen Vodka / Finsk Vodka / Vodka of Finland	Napoje spirytusowe
Szwecja	Svensk Aquavit / Svensk Akvavit / Swedish Aquavit	Napoje spirytusowe
Szwecja	Svensk Punsch / Swedish Punch	Napoje spirytusowe
Szwecja	Svensk Vodka / Swedish Vodka	Napoje spirytusowe

SEKCJA 2

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE MERCOSUR, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21.33

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Argentyna	25 de Mayo	Wina
Argentyna	9 de Julio	Wina
Argentyna	Agrelo	Wina
Argentyna	Albardón	Wina
Argentyna	Alto valle de Río Negro	Wina
Argentyna	Angaco	Wina
Argentyna	Añelo	Wina
Argentyna	Arauco	Wina
Argentyna	Avellaneda	Wina
Argentyna	Barrancas	Wina
Argentyna	Barreal	Wina
Argentyna	Belén	Wina
Argentyna	Cachi	Wina
Argentyna	Cafayate – Valle de Cafayate	Wina
Argentyna	Calingasta	Wina
Argentyna	Castro Barros	Wina
Argentyna	Catamarca	Wina
Argentyna	Caucete	Wina
Argentyna	Chapadmalal	Wina
Argentyna	Chilecito	Wina
Argentyna	Chimbas	Wina
Argentyna	Colón	Wina
Argentyna	Colonia Caroya	Wina
Argentyna	Confluencia	Wina
Argentyna	Córdoba Argentina	Wina

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Argentyna	Cruz del Eje	Wina
Argentyna	Cuyo	Wina
Argentyna	Distrito Medrano	Wina
Argentyna	El Paraíso	Wina
Argentyna	Famatina	Wina
Argentyna	Felipe Varela	Wina
Argentyna	General Alvear	Wina
Argentyna	General Conesa	Wina
Argentyna	General Lamadrid	Wina
Argentyna	General Roca	Wina
Argentyna	Godoy Cruz	Wina
Argentyna	Guaymallén	Wina
Argentyna	Iglesia	Wina
Argentyna	Jáchal	Wina
Argentyna	Jujuy	Wina
Argentyna	Junín	Wina
Argentyna	La Consulta	Wina
Argentyna	La Paz	Wina
Argentyna	Las Compuertas	Wina
Argentyna	Las Heras	Wina
Argentyna	Lavalle	Wina
Argentyna	Luján de Cuyo	Wina
Argentyna	Lunlunta	Wina
Argentyna	Maipú	Wina
Argentyna	Mendoza	Wina
Argentyna	Molinos	Wina
Argentyna	Neuquén	Wina
Argentyna	Paraje Altamira	Wina
Argentyna	Patagonia	Wina

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Argentyna	Pichimahuida	Wina
Argentyna	Pocito	Wina
Argentyna	Pomán	Wina
Argentyna	Pozo de los Algarrobos	Wina
Argentyna	Quebrada de Humahuaca	Wina
Argentyna	Rawson	Wina
Argentyna	Río Negro	Wina
Argentyna	Rivadavia de San Juan	Wina
Argentyna	Rivadavia de Mendoza	Wina
Argentyna	Russel	Wina
Argentyna	Salta	Wina
Argentyna	San Blas de los Sauces	Wina
Argentyna	San Carlos de Mendoza	Wina
Argentyna	San Carlos de Salta	Wina
Argentyna	San Javier	Wina
Argentyna	San Juan	Wina
Argentyna	San Martín de Mendoza	Wina
Argentyna	San Martín de San Juan	Wina
Argentyna	San Rafael	Wina
Argentyna	Sanagasta	Wina
Argentyna	Santa Lucía	Wina
Argentyna	Santa María	Wina
Argentyna	Santa Rosa	Wina
Argentyna	Sarmiento	Wina
Argentyna	Tafí	Wina
Argentyna	Tinogasta	Wina
Argentyna	Tucumán	Wina
Argentyna	Tunuyán	Wina
Argentyna	Tupungato – Valle de Tupungato	Wina

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Argentyna	Ullum	Wina
Argentyna	Valle de Chañarmuyo	Wina
Argentyna	Valle de Uco	Wina
Argentyna	Valle del Pedernal	Wina
Argentyna	Valle del Tulum	Wina
Argentyna	Valle Fértil	Wina
Argentyna	Valle de Zonda	Wina
Argentyna	Valles Calchaquíes	Wina
Argentyna	Valles del Famatina	Wina
Argentyna	Vinchina	Wina
Argentyna	Villa Ventana	Wina
Argentyna	Vista Flores	Wina
Argentyna	Zonda	Wina
Argentyna	Alcauciles Platenses / Alcachofas Platenses Alcauciles Romanesco, Híbridos Violeta y Blanco	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Argentyna	Chivito Criollo del Norte Neuquino / Chivito mamón / Chivito de veranada	Mięso, ryby i przetwory z nich
Argentyna	Cordero Patagónico	Mięso, ryby i przetwory z nich
Argentyna	Dulce de Membrillo Rubio de San Juan	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Argentyna	Melón de Media Agua, San Juan	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Argentyna	Salame de Tandil	Mięso, ryby i przetwory z nich
Argentyna	Salame Típico de Colonia Caroya	Mięso, ryby i przetwory z nich
Argentyna	Yerba Mate Argentina / Yerba Mate Elaborada con Palo	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Brazylia	Alta Mogiana	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Brazylia	Altos Montes	Wina
Brazylia	Cachaça	Napoje spirytusowe
Brazylia	Canastra	Sery
Brazylia	Carlópolis	Świeże i przetworzone owoce i orzechy
Brazylia	Costa Negra	Skorupiaki
Brazylia	Cruzeiro do Sul	Produkty przemysłu młynarskiego
Brazylia	Farroupilha	Wina
Brazylia	Linhares	Kakao i przetwory z kakao
Brazylia	Litoral Norte Gaúcho	Zboża
Brazylia	Manguezais de Alagoas	Pozostałe jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego
Brazylia	Maracaju	Świeże, zamrożone i przetworzone mięso
Brazylia	Marialva	Świeże i przetworzone owoce i orzechy
Brazylia	Microrregião Abaíra	Napoje spirytusowe
Brazylia	Monte Belo	Wina
Brazylia	Mossoró	Świeże i przetworzone owoce i orzechy
Brazylia	Norte Pioneiro do Paraná	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Brazylia	Oeste do Paraná	Miód
Brazylia	Ortigueira	Miód
Brazylia	Pampa Gaúcho da Campanha Meridional	Świeże, zamrożone i przetworzone mięso
Brazylia	Pantanal	Miód
Brazylia	Paraty	Napoje spirytusowe
Brazylia	Pelotas	Wyroby cukiernicze i piekarnicze
Brazylia	Piauí	Świeże i przetworzone owoce i orzechy

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Brazylia	Pinto Bandeira	Wina
Brazylia	Região da Mara Rosa	Przyprawy
Brazylia	Região da Própolis Verde de Minas Gerais	Pozostałe jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego
Brazylia	Região da Serra da Mantiqueira de Minas Gerais	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Brazylia	Região de Pinhal	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Brazylia	Região de Salinas	Napoje spirytusowe
Brazylia	Região do Cerrado Mineiro	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Brazylia	Região São Bento de Urânia	Produkty ze świeżych i przetworzonych warzyw
Brazylia	São Matheus	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Brazylia	Serro	Sery
Brazylia	Vale do Submédio São Francisco	Świeże i przetworzone owoce i orzechy
Brazylia	Vale dos Vinhedos	Wina
Brazylia	Vales da Uva Goethe	Wina
Urugwaj	Bella Unión	Wina
Urugwaj	Atlántida	Wina
Urugwaj	Canelón Chico	Wina
Urugwaj	Canelones	Wina
Urugwaj	Carmelo	Wina
Urugwaj	Carpinteria	Wina
Urugwaj	Cerro Carmelo	Wina
Urugwaj	Cerro Chapeu	Wina
Urugwaj	Constancia	Wina

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Urugwaj	El Carmen	Wina
Urugwaj	Garzón	Wina
Urugwaj	José Ignacio	Wina
Urugwaj	Juanico	Wina
Urugwaj	La Caballada	Wina
Urugwaj	La Cruz	Wina
Urugwaj	La Puebla	Wina
Urugwaj	Las Brujas	Wina
Urugwaj	Las Violetas	Wina
Urugwaj	Lomas De La Paloma	Wina
Urugwaj	Los Cerrillos	Wina
Urugwaj	Los Cerros De San Juan	Wina
Urugwaj	Manga	Wina
Urugwaj	Paso Cuello	Wina
Urugwaj	Progreso	Wina
Urugwaj	Rincón De Olmos	Wina
Urugwaj	Rincón del Colorado	Wina
Urugwaj	San José	Wina
Urugwaj	Santos Lugares	Wina
Urugwaj	Sauce	Wina
Urugwaj	Sierra de la Ballena	Wina
Urugwaj	Sierra de Mahoma	Wina
Urugwaj	Suarez	Wina
Urugwaj	Villa Del Carmen	Wina
Urugwaj	Montevideo	Wina
Urugwaj	Sur de Florida	Wina
Urugwaj	Maldonado	Wina
Urugwaj	Sur de Rocha	Wina
Urugwaj	Colonia	Wina

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Urugwaj	Soriano	Wina
Urugwaj	Rio Negro	Wina
Urugwaj	Salto	Wina
Urugwaj	Paysandú	Wina
Urugwaj	Artigas	Wina
Urugwaj	Tacuarembó	Wina
Urugwaj	Flores	Wina
Urugwaj	Norte de Florida	Wina
Urugwaj	Cerro Largo	Wina
Urugwaj	Norte de Lavalleja	Wina
Urugwaj	Norte de Rocha	Wina
Urugwaj	Colon	Wina
Urugwaj	La Paz	Wina
Urugwaj	San Carlos	Wina
Urugwaj	Santa Rosa	Wina
Urugwaj	Santa Lucía	Wina

SEKCJA 3

„Klasa produktów” oznacza klasę produktów, o której mowa w art. 21.35, wymienioną w niniejszym załączniku (*):

1. „Mięso, ryby i przetwory z nich” oznaczają produkty objęte działami 2, 3 i 16 systemu zharmonizowanego.

2. „Masło i pozostałe produkty mleczne, z wyjątkiem serów” oznaczają produkty objęte pozycjami od 04.01 do 04.05.

3. „Sery” oznaczają produkty objęte pozycją 04.06.

4. „Miód i inne jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego” oznaczają produkty objęte pozycjami od 04.09 do 04.10.

5. „Kwiaty i rośliny ozdobne” oznaczają produkty objęte działem 06.

6. „Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich” oznaczają produkty objęte działami 7, 8 i 20 oraz podpozycją 12.12.99.10.

7. „Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich” oznaczają produkty objęte działem 9 oraz pozycją 21.01.

8. „Zboża” oznaczają produkty objęte działem 10.

9. „Mąki i skrobia” oznaczają produkty objęte działem 11.

10. „Nasiona i owoce oleiste” oznaczają produkty objęte działem 12.

11. „Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce” oznaczają produkty objęte działem 15.

12. „Wyroby cukiernicze, kakao i czekolady” oznaczają wyroby objęte działami 17 i 18.

13. „Makarony, pieczywa cukiernicze i inne przetwory ze zbóż” oznaczają produkty objęte działem 19.

14. „Sosy” oznaczają produkty objęte pozycją 21.03.

15. „Piwa” oznaczają produkty objęte pozycją 22.03.

16. „Wina” oznaczają produkty objęte pozycją 22.04.

17. „Napoje spirytusowe” oznaczają produkty objęte pozycją 22.08.

18. „Ocet” oznacza produkty objęte pozycją 22.09.

19. „Olejki eteryczne” oznaczają produkty objęte działem 33.

(*) Wykaz odnosi się wyłącznie do oznaczeń geograficznych produktów rolnych.

Dodatek 21-B-1

1. W odniesieniu do wykazu oznaczeń geograficznych Unii Europejskiej zawartego w sekcji 1 załącznika 21-B nie wnioskuje się o ochronę zapewnioną na podstawie art. 21.35 w odniesieniu do następujących określeń indywidualnych, które stanowią część złożonej nazwy oznaczenia geograficznego:

„aceite", „aceto balsamico", „aceto balsamico tradizionale", „alla cacciatora", „almkäse", „alpkäse", „amarelo", „aprutino", „aquavit", „akvavit", „apfel", „azafrán", „azalea", „azeite", „bärlikör", „beef", „bergkäse", „berry liqueur", „beurre", „bier", „bleu", „blue cheese", „bœuf", „brandy", „bratwürste", „bresaola", „breze", „brezn", „brez'n", „brezel", „brie", „cacciatora", „camembert", „canard à foie gras", „cantucci", „cantuccini", „cecina", „chmel", „chorizo", „chouriça de carne", „chouriço", „christstollen", „cítricos", „cítrics", „cream", „crémant", „culatello", „degtinė", „dehesa", „edam", „emmental", „emmentaler", „essence de lavande", „farmed salmon", „fleur", „fromage", „fruit liqueur", „fruktlikör", „geitenkaas", „génisse", „gouda", „graukäse", „hedelmäliköori", „herbal vodka", „hopfen", „huile essentielle de lavande", „huîtres", „jambon", „jamón", „katenschinken", „katenrauchschinken", „knochenschinken", „kirschwasser", „klobasa", „knöpfle", „kren", „kulen", „kürbiskernöl", „lamb", „lebkuchen", „linguiça", „llonganissa", „magiun de prune", „marjaliköori", „maultaschen", „med", „mel", „mela", „mortadella", „mozzarella", „mozzarella di bufala", „oli", „olje", „original", „ovos moles", „pacharán", „paleta", „panceta", „pancetta", „pasta", „pâté", „pecorino", „pêra", „picante", „pivo", „plate", „polvorones", „pomodoro", „prekmursko bučno olje", „presunto", „priego", „prosciutto", „provolone", „pršut", „pruneaux", „pruneaux mi-cuits", „punsch", „punch", „queijo", „queso", „rhum", „riz", „rostbratwürste", „salam", „salamini", „salchichón", „schinken", „sierra", „sobrasada", „spätzle", „speck", „stollen", „suppenmaultaschen", „szalámi", „téliszalámi", „telemea", „ţuică zetea", „turrón", „vin de pays", „vin mousseux de qualité", „vinars", „vinho", „vin", „vino", „wein", „wine", „uisce beatha", „vinohradnícka oblasť", „vodka", „weihnachtsstollen", „whiskey", „whisky", „white cheese", „wijn", „wódka", „wódka ziołowa", „zampone", „zašink", „κονσερβολιά" (konservolia), „κορινθιακή σταφίδα" (korinthiaki stafida), „λουκούμι" (loukoumi), „μαστίχα" (masticha), „розово масло" (rozovo maslo).

2. W odniesieniu do wykazu oznaczeń geograficznych MERCOSUR zawartego w sekcji 2 załącznika 21-B nie wnioskuje się o ochronę zapewnioną na podstawie art. 21.35 w odniesieniu do następujących określeń indywidualnych, które stanowią część złożonej nazwy oznaczenia geograficznego:

„alcauciles”, „alcachofas”, „chivito”, „criollo”, „mamón”, „veranda”, „cordero”, „dulce de membrillo”, „melón”, „salame”, „salame típico”, „mate”, „yerba mate”, „chorizo”, „batiburrillo”, „frutilla”, „mango”, „sandía”, „poncho”, „licor”, „vino”, „yerbamate”, „stevia”, „katuaba”, „menta'i”, „burrito”, „caña”, „miel negra de caña”, „melón”, „aceite de coco”, „cecina”, „naranja”, „palmito”.

3. Niezależnie od ochrony następujących oznaczeń MERCOSUR określenia te mogą być stosowane w Unii Europejskiej w odniesieniu do produktu, pod warunkiem że żadne inne elementy na etykiecie lub opakowaniu tego produktu nie wywołują potencjalnie u konsumentów mylnego wrażenia co do pochodzenia lub charakteru produktu ani nie naruszają oznaczenia geograficznego chronionego w inny sposób:

„flores”, „iglesia”, „la cruz”, „la paz”, „las violetas”, „molinos”, „salto”, „sarmiento”.

4. W odniesieniu do wykazu oznaczeń geograficznych Unii Europejskiej zawartego w sekcji 1 załącznika 21-B i w kwestii nazw odmian roślin lub ras zwierząt istniejących na terytorium MERCOSUR na dzień wejścia w życie niniejszej Umowy Unia Europejska zwraca uwagę, że po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy MERCOSUR może nadal stosować następujące określenia dotyczące odmian roślin lub ras zwierząt, w tym na etykietach:

„Καλαμάτα” (Kalamata), „Valencia Late”, „Alicante Buschet”, „Cariñán”, „Charolais”, „Semillón”, „Barbera”, „Dolcetto”, „Fiano”, „Greco”, „Lambrusco”, „Lambrusco Grasparossa”, „Montepulciano”, „Trebbiano Toscano”.

5. Niezależnie od ochrony oznaczenia Unii Europejskiej „Cava” określenie to może być stosowane w MERCOSUR w odniesieniu do produktu, jeżeli bezsprzecznie odnosi się do synonimu słów „bodega” lub „adega”, czyli do piwnicy winiarskiej, oraz pod warunkiem że żadne inne elementy na etykiecie lub opakowaniu tego produktu nie wywołują potencjalnie u konsumentów mylnego wrażenia co do pochodzenia lub charakteru produktu ani nie naruszają oznaczenia geograficznego chronionego w inny sposób.

6. Niezależnie od ochrony oznaczenia Unii Europejskiej „Φέτα” (Feta) nie wnioskuje się o ochronę zapewnianą zgodnie z art. 21.35 w odniesieniu do hiszpańskiego wyrażenia „corte en fetas” (krojone w plasterki), w przypadku gdy to wyrażenie może mieć zastosowanie do produktów serowych, z wyjątkiem serów białych w solance, pod warunkiem że żadne inne elementy na etykietach lub opakowaniach takich produktów nie wywołują potencjalnie u konsumentów mylnego wrażenia co do pochodzenia lub charakteru tych produktów ani nie naruszają oznaczenia geograficznego „Φέτα” (Feta) chronionego w inny sposób.

7. Niezależnie od ochrony oznaczenia Unii Europejskiej „Danablu” nie wnioskuje się o ochronę zapewnioną zgodnie z art. 21.35 w odniesieniu do hiszpańskiego wyrażenia „queso azul”.

8. Ochrona oznaczenia geograficznego „Bœuf de Charolles” nie uniemożliwia użytkownikom określenia „Charolês” lub „Charolez” na terytorium Brazylii, wskazującego produkt pochodzący od rasy „Charolais”, dalszego posługiwania się tymi określeniami, pod warunkiem że produktów tych nie wprowadza się do obrotu z wykorzystaniem odniesień (grafik, nazw, obrazków, flag) do rzeczywistego pochodzenia oznaczenia geograficznego lub z wykorzystaniem renomy oznaczenia geograficznego, a także pod warunkiem, że wykorzystanie nazwy rasy zwierzęcia nie wprowadza w błąd konsumentów ani nie stanowi nieuczciwej konkurencji w odniesieniu do tego oznaczenia geograficznego.

ZAŁĄCZNIK 21-C

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 21.34

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Paragwaj	Miel Negra de caña paraguaya de Arroyos y Esteros	Melasa z trzciny cukrowej
Paragwaj	Chorizo Sanjuanino	Mięso, ryby i przetwory z nich
Paragwaj	Licor de Yegros	Napoje spirytusowe
Paragwaj	Chipa de Coronel Bogado	Wyroby cukiernicze, kakao i czekolady
Paragwaj	Miel de abeja de los Humedales del Ñeembucu	Miód i inne jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego
Paragwaj	Cordero misionero	Mięso, ryby i przetwory z nich
Paragwaj	Batiburrillo de Misiones	Mięso, ryby i przetwory z nich
Paragwaj	Frutilla de Areguá	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Paragwaj	Mango de Areguá	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Paragwaj	Sandía de Estanzuela	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Paragwaj	Vino de Independencia	Wina
Paragwaj	Yerbamate Paraguaya	Kawa, maté (herbata paragwajska), przyprawy i przetwory z nich
Paragwaj	Stevia Paraguaya / Ka'a He'e del Paraguay	Pozostałe produkty roślinne
Paragwaj	Katuaba Paraguaya	Pozostałe rośliny i części roślin
Paragwaj	Menta'i Paraguaya	Pozostałe rośliny i części roślin

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów
Paragwaj	Burrito Paraguayo	Pozostałe rośliny i części roślin
Paragwaj	Chipa Barrero	Wyroby cukiernicze i piekarnicze
Paragwaj	Caña Paraguaya	Napoje spirytusowe
Paragwaj	Carne del Paraguay	Mięso, ryby i przetwory z nich
Paragwaj	Carne del Chaco	Mięso, ryby i przetwory z nich
Paragwaj	Melón de Yaguaron	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Paragwaj	Aceite de coco Paraguayo / Mbokaja	Oleje, oleje jadalne i tłuszcze zwierzęce
Paragwaj	Cecina so`o piru Paraguayo	Mięso, ryby i przetwory z nich
Paragwaj	Naranja de Itapua	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Paragwaj	Palmito del Bosque del Atlántico del Alto Paraguay	Warzywa, owoce, orzechy i przetwory z nich
Paragwaj	Miel de abeja del pantanal del Chaco paraguayo	Miód i inne jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego
Paragwaj	Azúcar Orgánica Paraguaya	Cukier trzcinowy

ZAŁĄCZNIK 21-D

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE MERCOSUR,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 21.33 UST. 5

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów*
Brazylia	Franca	Obuwie.
Brazylia	Região das Lagoas Mundaú-Manguaba	Tkaniny specjalne, hafty, koronki.
Brazylia	Divina Pastora	Tkaniny specjalne, hafty, koronki.
Brazylia	Cachoeiro do Itapemirim	Kamień; oraz Artykuły z kamienia.
Brazylia	Cariri Paraibano	Tkaniny specjalne, hafty, koronki.
Brazylia	Paraíba	Bawełna.
Brazylia	São João del Rei	Cyna i artykuły z cyny.
Brazylia	Vale do Sinos	Skóry i skórki surowe oraz skóry wyprawione; oraz Artykuły ze skóry wyprawionej.
Brazylia	Pedro II	Kamienie szlachetne lub półszlachetne.
Brazylia	Goiabeiras	Wyroby ceramiczne.
Brazylia	Região do Jalapão do Estado do Tocantins	Liście ozdobne.
Brazylia	Região das Lagoas Mundaú-Manguaba	Tkaniny specjalne, hafty, koronki.

Państwo	Nazwa oznaczenia	Klasa produktów*
Paragwaj	Aó Po'í de Yataity	Tkaniny specjalne, hafty, koronki.
Paragwaj	Ñanduti de Itaugua	Tkaniny specjalne, hafty, koronki.
Paragwaj	Poncho de Cordillera	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, niedziane
Paragwaj	Piedra de Cerro Koi	Kamień; oraz Artykuły z kamienia.
Paragwaj	Cerámica de Areguá	Wyroby ceramiczne.
Paragwaj	Hamaca Paraguaya	Wata, filc i włókniny; przędze specjalne; szpagat, powrozy, linki i liny oraz artykuły z nich.
Paragwaj	Carbón del Chaco Paraguayo	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny.
Paragwaj	Jabón de coco Paraguayo / Mbokaja	Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia lub szorowania, świece i artykuły podobne, pasty modelarskie, „woski dentystyczne” oraz preparaty dentystyczne produkowane na bazie gipsu

ZAŁĄCZNIK 21-E

WYKAZ WCZEŚNIEJSZYCH UŻYTKOWNIKÓW Z PAŃSTW-STRON MERCOSUR

1. Wcześniejsi użytkownicy, o których mowa w art. 21.35 ust. 8, to:

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
ARGENTYNA	PARMESANO	1. Alto Campo S.R.L. 2. Canut Hnos S.R.L. 3. Casarias S.A. 4. Cassini y Cesaratto S.A. 5. Cooperativa de Trabajo Blaquier Ltda. 6. Ensemble S.R.L. 7. Ernesto Rodriguez e Hijos S.A. 8. Familia Benvenuto S.A. 9. Ingredients Solutions S.A. 10. Institucion Salesiana Nuestra Señora de Luján 11. Kiollo Quesos de Sorrenti Cristian José 12. Instituto Cultural Ermita Asociación Civil 13. La Mucca S.A. 14. Lácteos Don Victorino S.R.L. 15. Lácteos La Familia S.R.L. 16. Lácteos Lattaia S.R.L. 17. Lácteos Tío Pujio S.R.L. 18. Leig – Lac S.R.L. 19. LW S.R.L. 20. Man S.A. 21. Mastellone Hnos. S.A. 22. Milkaut S.A. 23. Molfino Hnos. S.A.

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		24. Noal S.A. 25. Poland S.A. 26. Quesos Trelau S.A. 27. Remotti S.A. 28. Sancor Cooperativas Unidas Ltda. 29. San Gotardo Lácteos De García Jorge Alberto 30. Tandileofu de Raúl Edgardo Mastrángelo 31. Tresanto S.R.L. 32. Verónica S.A.C.I.A.F.E.I. 33. Vifran S.A.
ARGENTYNA	GRUYERE / GRUYÈRE	1. Caffalac S.R.L. 2. Canut Hnos. S.R.L. 3. Cassini y Cesaratto S.A. 4. Cooperativa Agrícola Ganadera de Arroyo Cabral Ltda. 5. Cooperativa Agrícola Tambera de James Craik Ltda. 6. Día Argentina S.A. 7. Doña Emilia S.R.L. 8. Ernesto Rodríguez e Hijos S.A. 9. Granjas Patagónicas S.R.L. 10. Institución Salesiana Nuestra Señora de Luján 11. Lactear S.A. 12. Lácteos 3L S.A. 13. Lácteos Don Victorino S.R.L. 14. Lácteos Tío Pujio S.R.L. 15. LW S.R.L. 16. Magnasco Hnos. S.A. 17. Manfrey coop. de Tamberos de Com. e Ind. Ltda. 18. Mastellone Hnos. S.A. 19. Miguel Peiretti S.R.L.

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		20. Milkaut S.A. 21. Molfino Hnos. S.A. 22. Quesos Don Atilio S.A. 23. Remotti S.A. 24. Ricolact S.R.L. 25. Steber S.A. 26. Sucesores de Alfredo Williner S.A. 27. Tandileofu de Raúl Edgardo Mastrángelo 28. Tradición Inza S.R.L. 29. Tremblay S.R.L. 30. Verónica S.A.C.I.A.F.E.I.
ARGENTYNA	FONTINA	1. Ball-Mor S.R.L. 2. Brescialat S.A. 3. Capilla del Señor S.A. 4. Cayelac S.A. 5. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 6. Cooperativa Agrícola Ganadera de Arroyo Cabral Ltda. 7. Cooperativa Agrícola Tambera de James Craik Ltda. 8. Cooperativa de Trabajo Blaquier Ltda. 9. D.V.H. Productos Alimenticios S.A. 10. Establecimiento Don Santiago de Bessone Miguel, Mauro y Mario S.H (Samijor S.A.S.) 11. Don Felipe S.R.L. 12. Ensemble S.R.L. 13. Ernesto Rodríguez e Hijos S.A. 14. Establecimientos Lácteos Silvia S.R.L. 15. García Hermanos Agroindustrial S.R.L. 16. Granjas Patagónicas S.R.L.

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		17. La Francisca S.R.L. 18. La Varense S.R.L. 19. Lactar S.A. 20. Lactear S.A. 21. Lácteos 3L S.A. 22. Lácteos Barraza S.A. 23. Lácteos Castel de Giordano Rafael Mario 24. Lácteos Don Angel de Laspina Miguel Angel 25. Lácteos Don Victorino S.R.L. 26. Lácteos Esperanza Blanca S.A. 27. Lácteos Her-Bal de Baldo Héctor José y Rodolfo Avelino S.H. 28. Lácteos La Familia S.R.L. 29. Lácteos San Jorge S.R.L. 30. Lácteos Vidal S.A. 31. Leig - Lac S.R.L. 32. Los Pinos S.R.L. 33. LW S.R.L. 34. Magnasco Hnos. S.A. 35. Manfrey Coop. de Tamberos de Com. e Ind. Ltda. 36. Mastellone Hnos. S.A. 37. Milkaut S.A. 38. Modesto Bertolini S.A. 39. Molfino Hnos. S.A. 40. Montechiari y Pognante S.R.L. 41. Noal S.A. 42. Pgb S.A. 43. Poland S.A. 44. Quesada Comercial e Industrial S.R.L.

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		45. Quesos Chamen de López Julián A. y Ozcoidi Dario R. S.H. 46. Quesos Don Atilio S.A. 47. Quesos Fermier de Daniel Rigabert 48. Quesos Trelau S.A. 49. Remotti S.A. 50. Sancor Cooperativas Unidas Ltda. 51. San Gotardo Lácteos de García Jorge Alberto 52. Sobrero y Cagnolo S.A. 53. Steber S.A. 54. Tandileofu de Raúl Edgardo Mastrángelo 55. Tradición Inza S.R.L. 56. Usina Láctea El Puente S.A. 57. Verónica S.A.C.I.A.F.E.I. 58. Vila S.A.C.I.
ARGENTYNA	REGGIANITO	1. Algarrobitos de Folmer Raúl Gaspar 2. Alto Campo S.R.L. 3. Asociación Cooperadora de la Escuela de Producción e Industrialización de Leche Dr. Ramón Santamarina de Tandil 4. Brescialat S.A. 5. Canagro S.A. 6. Canut Hnos. S.R.L. 7. Capilla del Señor S.A. 8. Casarias S.A. 9. Cassini y Cesaratto S.A. 10. Cayelac S.A. 11. Cencosud S.A. 12. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 13. Compañía de Sabores S.A.

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		14. Cooperativa Agrícola Ganadera de Arroyo Cabral Ltda. 15. Cooperativa Agrícola Tambera De James Craik Ltda. 16. Cooperativa de Tamberos Unidos Ltda. 17. Cooperativa de Trabajo 22 de marzo Ltda. (ex Lugui S.R.L.) 18. Cooperativa de Trabajo Blaquier Ltda. 19. Cooperativa de Trabajo Nuevo Amanecer Ltda. 20. Cremigal S.R.L. 21. Establecimiento Don Santiago de Bessone Miguel, Mauro y Mario S.H (Samijor S.A.S.) 22. D.V.H. Productos Alimenticios S.A. 23. Diazlac S.R.L. 24. Doña Emilia S.R.L. 25. Ensemble S.R.L. 26. Ernesto Mayol S.A. 27. Ernesto Rodriguez e Hijos S.A. 28. Escuela Agrótecnica Salesiana Ambrosio Olmos 29. Establecimientos Lácteos Silvia S.R.L. 30. Establecimientos San Ignacio S.A. 31. Familia Benvenuto S.A. 32. Fanelácteo S.A. 33. Folgoso Bardullas S.A. 34. Funesil 35. García Hermanos Agroindustrial S.R.L. 36. Gotte S.A. 37. Grupo Muu S.R.L. – Lácteos Las 2 S 38. Industrias Alimenticias La Blanquita S.R.L. 39. Institución Salesiana Nuestra Señora de Luján

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		40. J.A.P. S.R.L. 41. La Lácteo S.A. 42. La Margarita Establecimiento Lácteo De Francescutti Fabiana 43. La Mucca S.A. 44. La Varense S.R.L. 45. Lácteos Castel de Giordano Rafael Mario 46. Lacrey de Rey Orestes Oscar 47. Lactear S.A. 48. Lácteos Amasuyo S.A. 49. Lácteos Camurri S.A. 50. Lácteos Don Angel de Laspina Miguel Angel 51. Lácteos Don Victorino S.R.L. 52. Lácteos Elortondo S.R.L. 53. Lácteos Esperanza Blanca S.A. 54. Lácteos La Familia S.R.L. 55. Lácteos La Juanita de Miqueo Martin Osvaldo 56. Lácteos Las Tres S.R.L. 57. Lácteos O´Higgins S.R.L 58. Lácteos Premium S.A. 59. Lácteos Puán de Seitz Alfredo 60. Lácteos Puyehué S.R.L. 61. Lácteos San Francisco S.R.L. 62. Lácteos San Jorge S.R.L. 63. Lácteos San José de José German Tavaut 64. Lácteos Santa Fe S.A. 65. Lácteos Udaondo S.R.L. 66. Lattay de Careri Gustavo d. y Careri Liliana N. SH 67. Leig – Lac S.R.L.

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		68. Los Alemanes de Hosmann Julio Máximo
		69. LW S.R.L.
		70. Magnasco Hnos. S.A.
		71. Man S.A.
		72. Manfrey Coop. de Tamberos de Com. e Ind. Ltda.
		73. Marca S.A.
		74. Mastellone Hnos. S.A.
		75. Maxiconsumo S.A.
		76. Milkaut S.A.
		77. Modesto Bertolini S.A.
		78. Molfino Hnos. S.A.
		79. Montechiari y Pognante S.R.L.
		80. Noal S.A.
		81. Nonna Pia S.R.L.
		82. Nuestra Tierra S.R.L.
		83. Pgb S.A.
		84. Poland S.A.
		85. Prinlac S.R.L.
		86. Punta del Agua S.A.
		87. Quesada Comercial e Industrial S.R.L.
		88. Quesos Chamen de López Julián A. y Ozcoidi Darío R. S.H.
		89. Quesos Don Atilio S.A.
		90. Quesos Trelau S.A.
		91. Ramolac de Peiretti Celso, Héctor, Haydee y Raúl
		92. Remotti S.A.
		93. Ricolact S.R.L.
		94. S.A. Importadora y Exportadora de La Patagonia

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		95. San Gotardo Lácteos De García Jorge Alberto 96. San Isidro Cooperativa Agropecuaria Ltda. 97. San Lucio S.A. 98. Sancor Cooperativas Unidas Ltda. 99. Sobrero y Cagnolo S.A. 100. Soc. Coop.de Tamberos de la Zona de Rosario Ltda. 101. Steber S.A. 102. Sucesores de Alfredo Williner S.A. 103. Supermercados Mayoristas Makro S.A. 104. Tandileofu de Raúl Edgardo Mastrángelo 105. Tradicion Inza S.R.L. 106. Tremblay S.R.L. 107. Ucalac S.A. 108. Usina Láctea El Puente S.A. 109. Verónica S.A.C.I.A.F.E.I. 110. Vifran S.A. 111. Vila S.A.C.I.
ARGENTYNA	GINEBRA	1. Campari Argentina S.A. 2. Peters Hnos, C.C.I.S.A.
BRAZYLIA	FONTINA	1. Laticinios PJ Ltda 2. Cooperativa Santa Clara Użytkownicy zagraniczni 1. Sancor Cooperativas Unidas Ltda – Argentyna 2. Verónica SA – Argentina

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
BRAZYLIA	GORGONZOLA	1. Agro-Leite Noroeste Indústria e Comércio Ltda 2. ARC Logistica e Alimentos Ltda 3. Cooperativa Santa Clara 4. Dan Vigor Indústria e Comércio de Laticinios Ltda 5. Frimesa Cooperativa Central 6. Lactalis do Brasil 7. Laticínio Minas Gerais Ltda 8. Laticínios Latco Ltda 9. Laticínios Sabor da Serra Ltda 10. Laticínios São João SA 11. Laticínios São Vicente de Minas SA 12. Laticínios Sibéria Ltda 13. Laticínios Tirolez Ltda 14. Laticínios Union Ltda 15. Laticínios Minas Forte Ltda 16. Na morada Industria e Comércio Ltda 17. Nacon Araraquara Comércio e Representações Eireli 18. Neolat Comércio de Laticínios Ltda 19. Nova Mix Industrial e Comercial de Alimentos Ltda 20. Polenghi Industrias Alimentícias Ltda 21. Premiato Indústria e Comércio de Alimentos Ltda 22. Queijos Finos Industria, Comércio, Importação, Exportação e Serviços Eireli 23. Scalon & Cerchi Ltda 24. Vicente Roberto de Carvalho & CIA Ltda 25. Yema Distribuidora de Alimentos Eireli

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
BRAZYLIA	GRANA	1. RAR Indústria e Comércio de Alimentos Ltda 2. Gran Mestri Alimentos SA 3. Gran Parma Agroindústria Ltda 4. Parmíssimo Alimentos Ltda
BRAZYLIA	GRUYÈRE	1. Barbosa & Marques SA 2. Cooperativa Santa Clara 3. Dan Vigor Indústria e Comércio de Laticínios Ltda 4. Lactalis do Brasil 5. Laticínios Iterere Ltda 6. Laticínios PJ Ltda 7. Laticínios São João SA 8. Laticínios São Vicente de Minas SA 9. Laticínios Sibéria Ltda 10. Laticínios Tirolez Ltda 11. Indústria e Comércio de Laticínios Vale dos Buritis Ltda 12. Laticínios União Total Ltda 13. Nacon Araraquara Comércio e Representações Eireli 14. Nova Mix Industrial e Comercial de Alimentos Ltda 15. Polenghi Industrias Alimentícias Ltda 16. Usina de Beneficiamento Paiolzinho Ltda 17. Vialat Indústria & Comércio Ltda 18. Yema Distribuidora de Alimentos Eireli Użytkownicy zagraniczni 1. Seglar SA – Uruguai 2. Verónica SA – Argentina

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
BRAZYLIA	PARMESAO	1. A. F. Sampaio EPP 2. Agroindústria e Comércio Serra Negra Ltda 3. Agro-leite Noroeste Indústria e Comércio Ltda 4. ARC Logística e Alimentos Ltda 5. Atalat Industria e Comércio de Laticínios Ltda 6. Barbosa & Marques SA 7. BRQ Indústria de Alimentos SA 8. Buritama Industria e Comercio de Laticinios Ltda 09. Campanella Alimentos Ltda 10. Citale Brasil Ltda 11. Cooperativa Agropecuária de Boa Esperança Ltda 12. Cooperativa Agropecuária do Vale do Paracatu Ltda 13. Cooperativa Agropecuária do Vale do Sapucaí Ltda 14. Cooperativa de Laticínios Selita 15. Cooperativa dos Pequenos Produtores Rurais de Icaraí de Minas Ltda 16. Cooperativa Mista Agropecuária de Patos de Minas Ltda 17. Cooperativa Mista dos Produtores de Leite de Morrinhos 18. Cooperativa Mista dos Produtores Rurais de Conselheiro Pena Ltda 19. Cooperativa Regional Agropecuária de Santa Rita do Sapucaí Ltda 20. Cooperativa Regional de Produtores de Leite Serrania Ltda 21. Cooperativa Santa Clara

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		22. Cristaulat Indústria e Comércio de Laticínios Ltda
		23. Dan Vigor Indústria e Comércio de Laticinios Ltda
		24. Deusdete Soares da Silva ME
		25. Eduardo Barbosa Levate
		26. Fábrica de Laticínios Jorge Pereira dos Anjos
		27. Fábrica de Laticínios Minas Milk Ltda
		28. Forno de Minas Alimentos SA
		29. Frimesa Cooperativa Central
		30. Gran Mestri Alimentos SA
		31. Gran Paladare Indústria e Comércio de Lácteos Eireli
		32. Gran Parma Agroindústria Ltda
		33. Gonçalves Salles S.A. Indústria e Comércio
		34. Indústria, Comércio, Importação e Exportação de Alimentos Multlac Eireli
		35. Indústria de Alimentos Costa Uruguai Ltda
		36. Indústria de Laticínios Kase Haus Ltda ME
		37. Indústria de Queijos Nato Bom Ltda
		38. Industria e Comércio de Laticínio Minas Lacto
		39. Indústria e Comércio de Laticínios Vale dos Buritis Ltda
		40. Indústria e Comércio de Laticínios Vila Nova Ltda
		41. Indústria e Comércio de Laticínio Vitória Ltda
		42. Indústria e Comércio de Laticínios VLF Eireli
		43. Indústria e Comércio de Queijos Lelo Ltda
		44. Indústria e Comércio de Queijos Litza Ltda

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		45. Indústria e Comércio de Queijos Oriente Ltda
		46. Indústria & Comércio Irmãos & Irmãos
		47. Indústria e Comércio de Laticínios Sabor do Vale
		48. Indústria e Comércio de Laticínios Rex Ltda
		49. Lactalis do Brasil Comercio Importação Exportação de Laticínios Ltda
		50. Laticínio Belo Vale Ltda
		51. Laticínios Estrela do Norte Comércio e Indústria LTDA
		52. Laticínio Fazenda Bella Vista Ltda
		53. Laticínio Flor dos Alpes Ltda
		54. Laticínio Lacbom Ltda
		55. Laticínio Mais Vida Ltda
		56. Laticínio Minas Gerais Ltda
		57. Laticínio Nova Vitória Indústria e Comércio Ltda
		58. Laticínio Rocha Ltda
		59. Laticínio Santa Izabel Eireli
		60. Laticínio Santa Rosa LTDA
		61. Laticínios Alkmim Ltda
		62. Laticínios Bela Vista Ltda
		63. Laticínios Bom Pastor Ltda
		64. Laticínios Campo Belo Ltda
		65. Laticínios Curral de Minas Ltda
		66. Laticínios Dona Formosa Ltda
		67. Laticínios Dupavão Ltda ME
		68. Laticínios Estrela da Mantiqueira Bocaina de Minas Ltda – EPP
		69. Laticínios Fartura Eireli

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		70. Laticínios Heloisa Ltda 71. Laticínios JL Ltda 72. Laticínios Kiformaggio Ltda 73. Laticínios Latco Ltda 74. Laticínios Madre de Deus de Minas Ltda 75. Laticínios Noroeste Ltda 76. Laticínios Norte de Minas Eireli 77. Laticínios Nutrileite Indústria e Comércio Ltda 78. Laticínios Oliveira Industria e Comercio Ltda – ME 79. Laticínios Palmital Ltda 80. Laticínios Paula Freitas Ltda 81. Laticínios Peçanha Ltda 82. Laticínios PJ Ltda 83. Laticínios Porto Alegre Indústria e Comércio SA 84. Laticinios Q'nutry Ltda 85. Laticínios Rosena Ltda 86. Laticínios Sabor da Serra Ltda 87. Laticínios Saldalis SA 88. Laticínios São João SA 89. Laticínios São José do Barreiro Ltda 90. Laticínios Sevilha Ltda 91. Laticínios Sibéria Ltda 92. Laticínios Silva e Oliveira Ltda 93. Laticínios Tirolez Ltda 94. Laticínios Union Ltda 95. Cooperativa de Laticínios Vale do Mucuri Ltda

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		96. Laticínios União Total Ltda 97. Leitesol Indústria e Comércio SA 98. Leandro Barcelos da Fonseca EPP 99. Leite Fazenda Bela Vista Ltda 100. Leme Indústria e Comércio de Produtos Alimentícios Ltda 101. Luís Henrique Delgado EPP 102. Mania Cristina Neves Matos Eireli 103. Minas Alimentos Ltda 104. Na morada Indústria e Comércio Ltda 105. Nacon Araraquara Comércio e Representações Eireli 106. Natamil Friburgo Industria e Comércio de Laticínios Eireli 107. Neolat Comércio de Laticínios Ltda 108. Nova Mix Industrial e Comercial de Alimentos Ltda 109. Oxente Indústria e Comércio de Laticínios Ltda 110. Pastora Indústria de Laticínios ME 111. Promissão Alimentos e Lácteos Eireli 112. Polenghi Indústrias Alimentícias Ltda 113. P&L Agroindústria de Laticínios 114. Pinheiro & Silva Indústria e Comércio de Laticínios Ltda 115. Premiato Indústria e Comércio de Alimentos Ltda 116. Primor Indústria e Comércio de Laticínios Ltda 117. Parmíssimo Alimentos Ltda 118. RAR Indústria e Comércio de Alimentos Ltda

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
		119. Real Comércio e Laticínios Ltda 120. RPJ Distribuidora de Laticínios e Frios Ltda 121. S Teixeira Produtos Alimenticios Ltda 122. São Leopoldo Alimentos Ltda 123. Scalon & Cerchi Ltda 124. Tapuya Indústria e Comércio Ltda 125. Três Barras Indústria de Lácteos do Brasil Ltda 126. Usina de Beneficiamento Del Rios Ltda 127. Usina de Beneficiamento Paiolzinho Ltda 128. Villam Laticínios Ltda 129. Vicente Roberto de Carvalho & CIA Ltda 130. Yema Distribuidora de Alimentos Eireli Użytkownicy zagraniczni 1. CALCAR (Cooperativa Agraria de Responsabilidad Limitada Carmelo) – Urugwaj 2. CONAPROLE – Cooperativa Nacional de Produtores de Leche – Urugwaj 3. Industria Láctea Salteña SA – Urugwaj 4. Mastellone Hnos SA – Argentyna 5. Milkaut SA – Argentyna 6. Molfino Hnos SA – Argentyna 7. Noal SA – Argentyna 8. Remotti SA – Argentyna 9. SanCor Cooperativas Unidas Ltda – Argentyna 10. Seglar SA – Urugwaj

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
BRAZYLIA	GENEBRA	1. Bebidas Guichard Ltda 2. Dubar Indústria e Comércio de Bebidas Ltda 3. Multidrink do Brasil Ltda
BRAZYLIA	STEINHAEGER	1. Distilaria Doble W Exportação e Importação Ltda 2. Distillerie Stock do Brasil Ltda 3. Dubar Indústria e Comércio de Bebidas Ltda 4. Multidrink do Brasil Ltda 5. Natique Indústria e Comércio Ltda
PARAGWAJ	PARMESANO	1. Lácteos Norte S.R.L. 2. Lácteos San Cristóbal de Delci Lópes Correa / Lácteos Katuete S.A. Użytkownicy zagraniczni 1. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 2. Sancor Cooperativas Unidas Ltda.
PARAGWAJ	GRUYERE	1. Dominique Gaston Frossard / Cremo Euro Gourmet S.A. Użytkownicy zagraniczni 1. García Hermanos Agroindustrial S.R.L
PARAGWAJ	FONTINA	Użytkownicy zagraniczni 1. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 2. Sucesores de Alfredo Williner S.A. 3. Sancor Cooperativas Unidas Ltda. 4. García Hermanos Agroindustrial S.R.L

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
PARAGWAJ	REGGIANITO	Użytkownicy zagraniczni 1. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 2. Sucesores de Alfredo Williner S.A. 3. Mastellone Hnos. S.A. 4. Sancor Cooperativas Unidas Ltda. 5. García Hermanos Agroindustrial S.R.L 6. Milkaut S.A. 7. Manfrey Coop. de Tamberos de Com. E Ind. Ltda.
URUGWAJ	PARMESANO	1. ALKLA SRL 2. CALCAR (Cooperativa Agraria de Responsabilidad Limitada Carmelo) 3. CATENI S.A. 4. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 5. Conarey S.A. 6. ECOMEL S.A. 7. El Nuevo Gaucho SRL 8. FARMING S.A. 9. Farolur S.A. 10. FORMAGGIO LTDA 11. Granja Brassetti SRL 12. Henderson & CIA S.A 13. Horacio Bentacor 14. INDULACSA (Industria Lactea Salteña S.A.) 15. Juan Manuel Guerequiz Melo 16. La Magnolia S.A. 17. La Nueva Cerro S.A 18. La vieja bodega SRL 19. Pronaturalia S.A. 20. Queseria Helvetica S.A. 21. SEGLAR S.A.

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
URUGWAJ	GRUYERE / GRUYÈRE	1. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 2. Granja Brassetti SRL 3. Pronaturalia S.A. 4. SEGLAR S.A. Użytkownicy zagraniczni 1. MILKAUT S.A.
URUGWAJ	GRUYERITO / GRUYER	1. Bonprole Industrias Lacteas S.A.
URUGWAJ	FONTINA	1. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) 2. Farolur S.A. 3. Pronaturalia S.A. Użytkownicy zagraniczni 1. MILKAUT S.A. 2. Sancor Cooperativas Unidas Ltda
URUGWAJ	REGGIANITO	1. CLALDY S.A. 2. CONAPROLE (Cooperativa Nacional de Productores de Leche) Użytkownicy zagraniczni 1. MILKAUT S.A. 2. Sancor Cooperativas Unidas Ltda

TERYTORIUM	OKREŚLENIE	WCZEŚNIEJSI UŻYTKOWNICY
URUGWAJ	GRAPPAMIEL	1. A. López & CIA 2. Bodega Tunin Hnos. S.R.L. 3. CABORIL S.A. 4. CEPAS Uruguay Bebidas y Alimentos S.A. (Ex BACARDI-MARTINI S.A.) 5. Eduardo Bon Perez 6. Gerardo Nabune Sciutti 7. Valdi Fraga Gonzalo Martin (ex JORGE L. VALDI) 8. La vieja bodega SRL 9. LICOGIN SRL 10. MENDOZA SRL 11. NABITUR S.A. 12. NAFIREY S.A. 13. REWILAT S.A. 14. Rodríguez HNOS & CIA LTDA

2. Od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy zastosowanie ma okres przejściowy wynoszący 12 (dwanaście) miesięcy, który ma na celu umożliwienie każdemu wcześniejszemu użytkownikowi wymienionemu w niniejszym załączniku dostosowanie się do specyfikacji określonych w art. 21.35 ust. 8 lit. a)–i).

ZAŁĄCZNIK 25-A

WYKAZY STRON DOTYCZĄCE PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM PRZYZNANO WYŁĄCZNE LUB SZCZEGÓLNE PRZYWILEJE

Dodatek 25-A-1

ARGENTYNA

1. Rozdział 25 nie ma zastosowania do przedsiębiorstw państwowych lub przedsiębiorstw, którym przyznano wyłączne lub szczególne przywileje na szczeblu poniżej szczebla centralnego.

2. Art. 25.4 nie ma zastosowania do wymienionych poniżej przedsiębiorstw państwowych lub przedsiębiorstw, którym przyznano wyłączne lub szczególne przywileje, ani do przedsiębiorstw, jednostek zależnych i podmiotów powiązanych, które są ich własnością lub które są przez nie kontrolowane, ani do jakichkolwiek przedsiębiorstw lub podmiotów nowych, zreorganizowanych lub będących następcami:

   a) Integración Energética Argentina S.A.;

   b) Nucleoeléctrica Argentina S.A.; oraz

   c) Soluciones Satelitales S.A.

Dodatek 25-A-2

BRAZYLIA

Rozdział 25 nie ma zastosowania do przedsiębiorstw państwowych lub przedsiębiorstw, którym przyznano wyłączne lub szczególne przywileje na szczeblu poniżej szczebla centralnego.

ZAŁĄCZNIK 26-A

PREAMBUŁA

STRONY,

PODZIELAJĄC pogląd, że podpisanie niniejszej Umowy następuje w kontekście bezprecedensowego splotu kryzysów i wyzwań;

ODNOTOWUJĄC, że:

a) konieczne jest podjęcie pilnych działań w celu sprostania wyzwaniom i kryzysom środowiskowym, w tym wyzwaniom i kryzysom związanym ze zmianą klimatu, utratą różnorodności biologicznej i zanieczyszczeniem, na które wyraźnie wskazują najnowsze dowody naukowe, dodatkowo pogłębianym przez utrzymujące się stopy ubóstwa, w tym skrajnego ubóstwa, przez brak bezpieczeństwa żywnościowego i przez nierówności;

b) pandemia COVID-19 unaoczniła liczne podatności na zagrożenia w naszych społeczeństwach, w tym obawy dotyczące odporności łańcuchów dostaw, zwłaszcza w krajowych systemach opieki zdrowotnej;

c) napięcia geopolityczne sprawiły, że stosunki gospodarcze i odporność w coraz większym stopniu są ze sobą powiązane, co powoduje zakłócenia w międzynarodowych przepływach handlowych;

d) zapewnienie godnego poziomu życia staje się jeszcze trudniejszym wyzwaniem, ponieważ łańcuchy dostaw żywności podlegają zakłóceniom, a ekosystemy doświadczają negatywnych skutków zmiany klimatu; oraz

e) kolejne lata nawarstwiających się wyzwań i kryzysów zniweczyły osiągnięcia w realizacji Agendy 2030 i zawartych w niej celów zrównoważonego rozwoju;

PODKREŚLAJĄC, że w tym kontekście zapewnienie funkcjonowania otwartego, przejrzystego i opartego na zasadach handlu międzynarodowego ma kluczowe znaczenie;

ZWRACAJĄC UWAGĘ na konieczność pilnego przyspieszenia naszych działań na rzecz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałania zmianie klimatu i pozyskania środków, które to umożliwią;

WYRAŻAJĄC GŁĘBOKIE PRZEKONANIE, że niniejsza Umowa łączy dwa regiony, które wnoszą kluczowy wkład w sprostanie wyżej wymienionym wyzwaniom;

PODKREŚLAJĄC, że:

a) podzielają one wartości, które są potrzebne do sprostania wyzwaniom wynikającym z obecnej sytuacji na świecie, takie jak:

   (i) uznanie znaczenia inkluzywności w zapewnianiu rozwiązań korzystnych dla wszystkich, zwłaszcza pracowników, społeczności lokalnych i tradycyjnych, drobnych producentów rolnych, oraz we wzmacnianiu pozycji kobiet;

   (ii) przyjęcie multilateralizmu i odejście od zbędnych barier w handlu;

   (iii) poszanowanie prawa międzynarodowego; oraz

   (iv) ochrona i zachowanie środowiska;

b) odgrywają kluczową rolę w strukturze globalnych łańcuchów dostaw w różnych sektorach i na różnych poziomach technologicznych, w tym w produkcji żywności;

c) są orędownikami zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym, które to wymiary są zintegrowane, niepodzielne, współzależne i wzajemnie się wzmacniają, uznającymi szeroką różnorodność systemów produkcji, ponieważ nie istnieje jeden uniwersalny model rozwoju;

d) uznają, że wyeliminowanie ubóstwa we wszystkich jego formach i wymiarach, w tym skrajnego ubóstwa, jest największym globalnym wyzwaniem i niezbędnym wymogiem w kontekście zrównoważonego rozwoju;

e) uznają znaczenie zwiększenia wysiłków na rzecz ochrony, zachowania i zrównoważonego wykorzystania wszystkich ekosystemów oraz zrównoważonego zarządzania nimi i ich odbudowy, zgodnie ze swoimi zdolnościami i uwarunkowaniami krajowymi, a także uznają znaczenie uruchomienia większych zasobów w celu wsparcia tych wysiłków;

f) uznają również, że współpraca na szczeblu wielostronnym odgrywa zasadniczą rolę w skutecznym stawianiu czoła wspólnym wyzwaniom w zakresie środowiska i zrównoważonego rozwoju, oraz zobowiązują się do zacieśnienia współpracy w zakresie handlu międzynarodowego i inwestycji międzynarodowych w celu uniknięcia niepotrzebnych zakłóceń i osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, a także przypominają, że Agenda 2030 oraz cele zrównoważonego rozwoju i związane z nimi zadania, w tym środki wdrażania, są uniwersalne, niepodzielne i wzajemnie powiązane; oraz

g) w odniesieniu do zmiany klimatu, w szczególności:

(i) potwierdzają, mając na uwadze swoją wiodącą rolę, zdecydowane zobowiązania – w ramach dążeń do osiągnięcia celu UNFCCC – do przeciwdziałania zmianie klimatu poprzez pełniejsze i skuteczniejsze wykonanie porozumienia paryskiego oraz osiągnięcie jego założeń i długoterminowych celów, w tym celu dotyczącego temperatury, celu dotyczącego zwiększenia zdolności przystosowania się do niekorzystnych skutków zmiany klimatu oraz celu dotyczącego zapewnienia spójności przepływów finansowych z poprzednimi dwoma celami, w sposób odzwierciedlający zasadę sprawiedliwości oraz zasadę wspólnej, lecz zróżnicowanej odpowiedzialności i odpowiednich zdolności w świetle różnych uwarunkowań krajowych; że obierają za cel bardziej stanowczą globalną reakcję na zagrożenie wynikające ze zmiany klimatu w kontekście zrównoważonego rozwoju i wysiłków na rzecz wyeliminowania ubóstwa; oraz że również uznają, iż skutki zmiany klimatu odczuwane są na całym świecie, zwłaszcza przez osoby najuboższe i znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji; oraz

(ii) uznają podstawowy priorytet zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i wyeliminowania głodu oraz szczególną podatność systemów produkcji żywności na negatywne skutki zmian klimatu;

ZGADZAJĄC SIĘ, że aby stawić czoła wyżej wymienionym kryzysom i wyzwaniom, niezbędny jest oparty na zasadach, niedyskryminujący, sprawiedliwy, otwarty, sprzyjający włączeniu społecznemu, równy i przejrzysty wielostronny system handlowy, którego centralnym elementem jest WTO i który jest zgodny z celem zrównoważonego rozwoju;

ODNAWIAJĄC zobowiązanie do zapewnienia równych warunków działania i uczciwej konkurencji poprzez zniechęcanie do protekcjonizmu i praktyk zakłócających rynek, aby wspierać korzystne otoczenie handlowe i inwestycyjne dla wszystkich;

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do pełnego przestrzegania zasad WTO oraz do unikania nieuzasadnionej lub arbitralnej dyskryminacji bądź ukrytych ograniczeń w handlu międzynarodowym;

ZGADZAJĄC SIĘ, że wyżej wymienione wyzwania wprowadzają nowy kontekst kształtowania polityki publicznej służącej budowaniu lepszej przyszłości;

PRZYWOŁUJĄC art. 26.1 ust. 5 niniejszej Umowy i UZNAJĄC różnice w poziomach ich rozwoju, zgadzając się, że w niniejszy załącznik jest wyrazem podejścia polegającego na współpracy, opartego na wspólnych wartościach i interesach;

ZDECYDOWANE współpracować, aby ich stosunki handlowe sprzyjały zrównoważonemu rozwojowi;

PRZYPOMINAJĄC o znaczeniu handlu dla podnoszenia poziomu życia i wspierania wzrostu zatrudnienia, przy jednoczesnym umożliwieniu optymalnego wykorzystania światowych zasobów zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju;

DĄŻĄC zarówno do ochrony i zachowania środowiska, jak i do zwiększenia środków służących temu celowi w sposób zgodny z ich odpowiednimi potrzebami i obawami na różnych poziomach rozwoju gospodarczego;

PODKREŚLAJĄC potrzebę uwzględnienia szczególnych wyzwań stojących przed krajami rozwijającymi się pozbawionymi dostępu do morza w celu zapewnienia dostępu do rynku i korzyści wynikających z niniejszej Umowy;

W ŚWIETLE wyżej wymienionych wyzwań,

UZGADNIAJĄ niniejszy załącznik.

CZĘŚĆ A

HANDEL I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

A.1 Przepisy ogólne

1. Strony potwierdzają zobowiązania przyjęte na podstawie rozdziału 26. Są zdania, że mają wyjątkową możliwość dawać przykład w zakresie integracji handlu i zrównoważonego rozwoju oraz że należy do tego dążyć w sposób oparty na współpracy.

2. Uznając prawo każdej ze Stron do określania swoich polityk i swoich priorytetów w zakresie zrównoważonego rozwoju, które powinny być spójne z zobowiązaniami każdej ze Stron wynikającymi z umów międzynarodowych, których są stronami, każda ze Stron dąży do ulepszenia swoich odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz polityk, tak aby zapewnić wysoki i skuteczny poziom ochrony środowiska i ochrony pracy, zgodnie z art. 26.2 ust. 2. Jest to zgodne z ogólnym celem wyrażonym w art. 26.1, jakim jest wykonywanie niniejszej Umowy w sposób przyczyniający się do zrównoważonego rozwoju. Ponadto Strony przypominają swoje porozumienie zawarte w art. 26.2 ust. 3, zgodnie z którym Strona nie powinna osłabiać poziomów ochrony przewidzianych w jej przepisach ustawowych i wykonawczych dotyczących środowiska lub pracy w celu wspierania handlu lub inwestycji. Strony przypominają, że zgodnie z art. 26.2 ust. 5 Strony zgadzają się, że Strona nie może uchylać się – poprzez stałe lub powtarzające się działanie lub zaniechanie – od skutecznego egzekwowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących środowiska lub pracy, aby zachęcać do handlu i inwestycji. W tym względzie Strony uznają znaczenie zapewnienia odpowiednich dostępnych środków w celu wykonywania zadań związanych z takim egzekwowaniem. Ponadto zgodnie z art. 26.2 ust. 6 Strona nie może stosować swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy w sposób, który stanowiłby ukryte ograniczenie handlu lub niedającą się uzasadnić lub arbitralną dyskryminację.

3. Strony przypominają, że zgodnie z zasadą 11 Deklaracji z Rio w sprawie środowiska i rozwoju przyjętej podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój" w 1992 r. (zwanej dalej „Deklaracją z Rio w sprawie środowiska i rozwoju z 1992 r.") standardy środowiskowe, cele i priorytety w zarządzaniu powinny odzwierciedlać środowiskowe i rozwojowe potrzeby, w celu zaspokojenia których mają być stosowane. Przywołując art. 26.1 ust. 1 i 5 niniejszej Umowy, Strony uznają również różnice w poziomach rozwoju i uwarunkowaniach krajowych, dążąc jednocześnie do włączenia zrównoważonego rozwoju do stosunków handlowych i inwestycyjnych Stron. Uznają, że takie różnice obejmują wyzwania, przed którymi stoją kraje rozwijające się pozbawione dostępu do morza.

4. Strony uznają, że środki na rzecz zrównoważonego rozwoju mające wpływ na handel muszą być w pełni zgodne z ich obowiązkami wynikającymi z porozumień WTO. Strony przypominają, że zgodnie z porozumieniem TBT środki stanowiące przepisy techniczne ograniczające handel podlegający temu porozumieniu powinny, między innymi, (i) być oparte na informacjach naukowych i technicznych; (ii) nie ograniczać handlu w większym stopniu, niż jest to konieczne do osiągnięcia uzasadnionego celu, uwzględniając zagrożenia wynikające z nieosiągnięcia takiego celu; oraz (iii) opierać się na odpowiednich normach międzynarodowych. Strony przypominają również, że środki sanitarne i fitosanitarne, które podlegają porozumieniu SPS, zgodnie z tym porozumieniem powinny, między innymi, (i) być stosowane wyłącznie w zakresie niezbędnym do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin; (ii) opierać się na zasadach naukowych; (iii) opierać się na odpowiednich międzynarodowych normach, wytycznych lub zaleceniach, chyba że porozumienie SPS stanowi inaczej; (iv) nie być utrzymywane bez wystarczających dowodów naukowych, chyba że porozumienie SPS stanowi inaczej; oraz (v) nie być stosowane w sposób, który stanowiłby ukryte ograniczenie w handlu międzynarodowym.

5. Zgodnie z art. 2.7 Strony podkreślają kluczową rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w skutecznym wykonywaniu niniejszej Umowy poprzez ustanowienie wewnętrznych grup doradczych zgodnie z wewnętrznymi mechanizmami i przepisami każdej ze Stron, przy szerokim zaangażowaniu podmiotów społeczeństwa obywatelskiego.

6. Strony podzielają pogląd, że wspieranie międzynarodowej wymiany handlowej w taki sposób, aby przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest zrównoważony rozwój, o którym mowa w art. 26.1 ust. 3, pociąga za sobą działania w ramach następujących pozycji:

   a) systemy wielostronne;

   b) stosunki handlowe i inwestycyjne między dwoma regionami;

   c) krajowe i regionalne polityki i środki związane z handlem; oraz

   d) wzmacnianie pozycji gospodarczej kobiet.

7. Ponadto Strony uzgadniają, że w celu zapewnienia skutecznego wykonywania swoich zobowiązań wynikających z rozdziału 26 niniejszej Umowy i niniejszego załącznika po wejściu w życie niniejszej Umowy zaangażują się w dalsze dyskusje oraz wprowadzą szereg działań i inicjatyw w zakresie współpracy.

A.2 Systemy wielostronne: współpraca służąca wsparciu wielostronnych zasad dotyczących zrównoważonego rozwoju

7. Strony uważają, że niniejsza Umowa stanowi dobrze usytuowaną platformę konsultacji i współpracy w odniesieniu do handlowych aspektów wielostronnych norm i celów w zakresie pracy i środowiska, o których mowa w art. 26.1 ust. 4 lit. a), art. 26.4 ust. 8, art. 26.5 ust. 5 i art. 26.6 ust. 3, zgodnie z podejściem polegającym na współpracy, o którym mowa w art. 26.1 ust. 5, które należycie uwzględnia różne realia krajowe Stron, ich ograniczenia geograficzne, możliwości, potrzeby i poziomy rozwoju oraz respektuje krajowe polityki i priorytety Stron, o których mowa w art. 26.1 ust. 4 lit. c).

8. Strony odnotowują potrzebę pełnego uwzględnienia założeń, celów i zasad zapisanych w Agendzie 21 w sprawie środowiska i rozwoju przyjętej podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój", zorganizowanej w Rio de Janeiro w dniach 3–14 czerwca 1992 r., oraz w Deklaracji z Rio w sprawie środowiska i rozwoju z 1992 r., o których mowa w art. 26.1 ust. 2 niniejszej Umowy. Ponadto Strony przypominają również o podstawowym priorytecie zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i wyeliminowania głodu oraz o szczególnej podatności systemów produkcji żywności na negatywne skutki zmiany klimatu, jak podkreślono w porozumieniu paryskim.

9. Przypominają, że zgodnie z zasadą 12 Deklaracji z Rio w sprawie środowiska i rozwoju z 1992 r.

„[p]olityka handlowa uwzględniająca cele środowiskowe nie powinna stanowić środków samowolnej i bezprawnej dyskryminacji bądź ukrytych ograniczeń w międzynarodowym handlu. Należy unikać jednostronnych działań, zajmujących się wyzwaniami środowiskowymi, jeżeli są one poza zasięgiem działania systemu prawnego kraju importującego. Środowiskowe działania zajmujące się transgranicznymi i globalnymi problemami środowiska powinny, w takim stopniu, jak to możliwe, opierać się na międzynarodowym porozumieniu".

10. Przypominają ponadto, że zgodnie z zasadą 2 Deklaracji z Rio w sprawie środowiska i rozwoju z 1992 r. państwa mają – na podstawie Karty Narodów Zjednoczonych oraz zasad prawa międzynarodowego – suwerenne prawo do korzystania ze swoich zasobów naturalnych, stosownie do ich własnej polityki dotyczącej środowiska i rozwoju, oraz są odpowiedzialne za zapewnienie, że działalność prowadzona zgodnie z ich prawem lub pod ich kontrolą nie spowoduje zniszczeń środowiska naturalnego innych państw lub obszarów, znajdujących się poza zasięgiem wewnętrznych uregulowań prawnych państw prowadzących daną działalność.

11. W związku z powyższym Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do powierzenia Podkomitetowi ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju, o którym mowa w art. 26.14 (zwanemu dalej „Podkomitetem ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju"), zadań polegających między innymi na ułatwianiu, omawianiu i monitorowaniu skutecznego wykonania rozdziału 26 oraz dążeniu do unikania przeszkód w handlu w obszarach objętych jego mandatem, bez uszczerbku dla innych mechanizmów ustanowionych na podstawie niniejszej Umowy. Konsultacje i współpraca w ramach Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju obejmują między innymi wymianę opinii na temat wdrażania instrumentów i powiązanych procesów wymienionych poniżej, o ile Strony są ich stronami:

a) Agenda 2030 i cele zrównoważonego rozwoju;

b) UNFCCC i porozumienie paryskie, ustanowione na mocy tej konwencji;

c) konwencja o różnorodności biologicznej („CBD"), protokoły do niej oraz globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu przyjęte na mocy CBD w Montrealu dnia 19 grudnia 2022 r. (zwane dalej „globalnymi ramami różnorodności biologicznej");

d) Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową sporządzony w Montrealu dnia 16 września 1987 r. oraz poprawka z Kigali sporządzona w Kigali w dniu 15 października 2016 r.;

e) konwencja ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia sporządzona w Paryżu dnia 17 czerwca 1994 r.;

f) Konwencja bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych sporządzona w Bazylei dnia 22 marca 1989 r., Konwencja rotterdamska w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami sporządzona w Rotterdamie dnia 10 września 1998 r., Konwencja sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych sporządzona w Sztokholmie dnia 22 maja 2001 r. oraz Konwencja z Minamaty w sprawie rtęci sporządzona w Kumamoto dnia 10 października 2013 r.;

g) Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.;

h) Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES);

i) Konwencja o obszarach wodno-błotnych sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r.;

j) Deklaracja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne dnia 13 września 2007 r.; oraz

k) konwencje i protokoły MOP.

12. W odniesieniu do CBD Strony uznają znaczenie następujących elementów, które przyczyniają się do jej skutecznego wykonania:

a) osiągnięcia trzech celów CBD – ochrony różnorodności biologicznej, zrównoważonego wykorzystania jej elementów oraz sprawiedliwego i równego podziału korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych – w zrównoważony sposób;

b) wdrożenia globalnych ram różnorodności biologicznej;

c) wdrożenia, przeglądu lub aktualizacji krajowych strategii i planów działania na rzecz różnorodności biologicznej, w tym celów krajowych, zgodnie z art. 6 CBD; oraz

d) zapewnienia odpowiednich środków wdrażania, w tym środków finansowych, dostępu do technologii i transferu technologii, współpracy technicznej i naukowej, wymiany informacji i podziału korzyści płynących z biotechnologii, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań, przed którymi stoją Państwa-Sygnatariusze MERCOSUR, zgodnie z postanowieniami CBD.

13. Potwierdzając swoje pełne zaangażowanie na rzecz UNFCCC i skutecznego wykonania porozumienia paryskiego, Strony postanawiają podjąć i zintensyfikować działania wspierające ich cele i założenia, w tym poprzez uwzględnienie globalnych przeglądów porozumienia paryskiego, biorąc pod uwagę łagodzenie zmiany klimatu, przystosowanie się do niej oraz środki wdrażania i wsparcia, a także w świetle sprawiedliwości i najlepszych dostępnych danych naukowych. Strony przypominają i powtarzają wszystkie swoje odpowiednie zobowiązania w ramach systemu wielostronnego dotyczącego klimatu, w tym między innymi:

a) w odniesieniu do ustalonych na poziomie krajowym wkładów (zwanych dalej „ustalonymi na poziomie krajowym wkładami") i łagodzenia zmiany klimatu: do przygotowywania, przekazywania i utrzymywania kolejnych ustalonych na poziomie krajowym wkładów oraz stosowania krajowych środków łagodzących na potrzeby osiągnięcia celów takich wkładów; że kolejne ustalone na poziomie krajowym wkłady będą obrazować postęp w czasie i odzwierciedlać najwyższy możliwy poziom ambicji, stanowiąc wyraz równości oraz zasady wspólnych, lecz zróżnicowanych obowiązków i odpowiednich zdolności w świetle różnych uwarunkowań krajowych;

b) w odniesieniu do przystosowania się do zmiany klimatu: do zaangażowania się w procesy planowania przystosowania się do zmiany klimatu i realizację działań, w tym opracowanie lub udoskonalenie odpowiednich planów, polityk lub wkładów; oraz

c) w odniesieniu do przepływów finansowych i środków wdrażania: do podjęcia działań mających na celu zapewnienie spójności przepływów finansowych ze ścieżką prowadzącą do niskich emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmianę klimatu; do udzielania krajom rozwijającym się, będącym stronami porozumienia paryskiego, wsparcia na rzecz realizacji działań w dziedzinie klimatu, obejmującego zasoby finansowe, transfer technologii i budowania zdolności, zgodnie z art. 9, 10 i 11 porozumienia paryskiego, uznając, że zwiększone wsparcie dla krajów rozwijających się będących stronami porozumienia paryskiego umożliwi tym krajom podejmowanie bardziej ambitnych działań.

14. Strony postanawiają aktywnie współpracować – zarówno w negocjacjach w ramach systemu, jak i przy jego wdrażaniu – na rzecz wspierania wspólnych działań w dziedzinie klimatu.

15. Każda ze Stron potwierdza swoje odpowiednie zobowiązania międzynarodowe i wdraża środki, zgodnie ze swoimi odpowiednimi wewnętrznymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w celu zapobiegania dalszemu wylesianiu i zwiększenia wysiłków na rzecz stabilizacji lub zwiększenia pokrywy leśnej od 2030 r. W tym kontekście Strony nie powinny zmniejszać poziomu ochrony przewidzianego w ich prawie ochrony środowiska.

16. Strony uznają ponadto, że ich polityka musi uwzględniać wyzwania społeczne i gospodarcze, z którymi mierzą się kraje rozwijające się, oraz wkład tych krajów w globalne bezpieczeństwo żywnościowe.

17. Strony podkreślają również potrzebę zwiększenia wsparcia i inwestycji, aby osiągnąć te cele, w tym za pośrednictwem zasobów finansowych, transferu technologii, budowania zdolności i innych mechanizmów przewidzianych w niniejszej Umowie.

18. Strony zintensyfikują wysiłki na rzecz znacznego zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w globalnym koszyku energetycznym oraz zacieśnią współpracę w celu ułatwienia dostępu do badań naukowych i technologii w zakresie czystej energii, w tym energii odnawialnej, efektywności energetycznej oraz zaawansowanych i czystszych technologii pozyskiwania energii ze źródeł kopalnych, a także będą wspierać inwestycje w infrastrukturę energetyczną i czyste technologie energetyczne.

19. Strony postanawiają również wykorzystać Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju do współpracy i wymiany informacji dotyczących wykonania Porozumienia WTO w sprawie subsydiów dla rybołówstwa, przyjętego na 12. konferencji ministerialnej WTO dnia 17 czerwca 2022 r., po jego wejściu w życie.

20. Uznając, że Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju zapewnia dobrze usytuowaną przestrzeń do konsultacji i współpracy, Strony podkreślają, że niniejsza Umowa w żaden sposób nie zmienia charakteru ani zakresu zobowiązań przyjętych na mocy odpowiednich umów międzynarodowych, o których mowa w rozdziale 26 niniejszej Umowy, ani mechanizmów wykonania uzgodnionych w ramach tych umów. Struktura i funkcjonowanie tych umów, w szczególności charakter przyjętych w nich zobowiązań, jak również zawarte w nich mechanizmy kontroli wypełniania zobowiązań, jeżeli istnieją, odzwierciedlają uzgodnienia w zakresie równowagi wypracowane w ramach tych umów, których w żaden sposób nie zmieniają odniesienia do tych zobowiązań zawarte w niniejszej Umowie, ani nie są od nich uzależnione.

A.3 Stosunki handlowe i inwestycyjne między dwoma regionami: wykorzystanie potencjału niniejszej Umowy w celu pobudzenia prawdziwie zrównoważonego rozwoju, który jest korzystny dla wszystkich

21. Strony rozumieją, że włączenie zrównoważonego rozwoju do stosunków handlowych i inwestycyjnych Stron, o którym mowa w art. 26.1 ust. 1, musi przynosić między innymi wymierne korzyści gospodarcze producentom towarów i dostawcom usług, którzy uwzględniają zrównoważony rozwój w swojej działalności, w szczególności osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji, w tym kobietom, drobnym producentom rolnym, ludności rdzennej i społecznościom lokalnym.

22. Korzyści, o których mowa w ust. 21, można osiągnąć między innymi dzięki inicjatywom zachęcającym do handlu produktami uzyskanymi lub wyprodukowanymi w sposób zrównoważony i zgodny z prawem Stron oraz projekty wspierające międzyregionalne łańcuchy dostaw w celu promowania pozytywnego wkładu handlu w dążenie do niskich emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmianę klimatu oraz zwiększenia zdolności przystosowania się do negatywnych skutków zmiany klimatu w sposób, który nie zagraża produkcji żywności, o czym mowa w art. 26.6 ust. 2 lit. b).

23. Strony zobowiązują się do ochrony praw pracowniczych i uznają rolę MOP jako kluczowej organizacji wielostronnej w tym obszarze.

24. Przywołując art. 26.4 ust. 4 niniejszej Umowy, każda ze Stron podejmuje stałe i nieustające wysiłki na rzecz ratyfikacji podstawowych konwencji MOP, protokołów i innych odpowiednich konwencji MOP, których nie jest jeszcze stroną, a które zostały sklasyfikowane przez MOP jako aktualne, przy jednoczesnym poszanowaniu suwerennego prawa Strony do podejmowania dodatkowych zobowiązań międzynarodowych. Zgodnie z art. 26.4 ust. 3 niniejszej Umowy każda ze Stron przestrzega uznanych na szczeblu międzynarodowym podstawowych norm pracy określonych w podstawowych konwencjach MOP oraz propaguje i skutecznie wdraża te normy.

25. Realizując te zobowiązania, Strony zamierzają położyć szczególny nacisk na wyeliminowanie pracy dzieci, a także na wolność zrzeszania się i skuteczne uznawanie prawa do rokowań zbiorowych. Strony rozumieją, że zobowiązanie do skutecznego wykonywania oznacza, że każda ze Stron przyjmuje odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze oraz sprawuje swoją jurysdykcję i kontrolę, ustanawiając system zapewniający zgodność z wymogami uznanych na szczeblu międzynarodowym podstawowych norm pracy, określonych w podstawowych konwencjach MOP.

26. Ponadto zgodnie ze zobowiązaniem do promowania godnej pracy zawartym w art. 26.4 ust. 8 niniejszej Umowy oraz Deklaracją MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, Strony podkreślają zasadę dialogu społecznego, która jest zasadą przewodnią MOP, oraz rozumieją, że ratyfikacja podstawowych konwencji MOP i innych odpowiednich konwencji MOP powinna odbywać się w sposób zgodny z tą zasadą.

Zapewnianie skuteczności niniejszej Umowy dla producentów zrównoważonych towarów

27. Uznając zasadniczą rolę, jaką miliony mieszkańców regionów oddalonych od ośrodków miejskich, takich jak lasy, naturalne murawy, tereny podmokłe i inne ekosystemy naturalne, odgrywają w osiąganiu zrównoważonego rozwoju, Strony będą współpracować na rzecz zapewnienia większych możliwości dostępu do rynku dla produktów uzyskiwanych w sposób zrównoważony i zgodny z prawem każdej ze Stron, pochodzących od drobnych producentów rolnych, spółdzielni, ludności rdzennej i społeczności lokalnych, oraz w celu opracowania mechanizmów wspierania tych społeczności w uzyskiwaniu i utrzymywaniu zrównoważonych źródeł dochodów, przy jednoczesnym poszanowaniu zbiorowych praw ludności rdzennej i społeczności lokalnych do ziemi, zgodnie z prawem i odpowiednimi zobowiązaniami międzynarodowymi każdej ze Stron.

28. Strony postanawiają omówić konkretne środki i inicjatywy służące osiągnięciu tego celu w ramach Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju lub innego organu ustanowionego na mocy niniejszej Umowy, stosownie do przypadku. Takie środki i inicjatywy obejmują między innymi określenie możliwości dostępu do rynku wymaganych do pobudzenia wywozu produktów uzyskanych lub wyprodukowanych w sposób zrównoważony oraz środków i inicjatyw mających na celu przyspieszenie i ułatwienie handlu między Stronami.

Działanie na rzecz zrównoważonych międzyregionalnych łańcuchów wartości przyczyniających się do transformacji energetycznej

29. Zgodnie z art. 26.6 ust. 2 lit. b) Strony dążą do wykorzystania znacznego potencjału partnerstw międzyregionalnych do realizacji projektów dotyczących transformacji energetycznej, biorąc pod uwagę fakt, że w wielu kwestiach są komplementarne w odniesieniu do wkładu, wiedzy fachowej i technologii wymaganych do opracowania rozwiązań w obszarach takich jak zrównoważona mobilność i w innych obszarach wskazanych przez Strony.

30. W tym kontekście Strony uznają, że budowanie międzyregionalnych łańcuchów wartości, które są odpowiedzialne, zrównoważone, przejrzyste, nieograniczone i odporne, jest jednym z kluczowych aspektów realizacji celów związanych z osiągnięciem sprawiedliwej i uczciwej transformacji energetycznej, która przyczynia się do rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego obu regionów. Dzięki skutecznemu i zrównoważonemu udziałowi w tych łańcuchach oba regiony będą w stanie lepiej zachować swoją konkurencyjność na rynku światowym, utrzymać wysoki poziom zatrudnienia dzięki tworzeniu wysokiej jakości miejsc pracy, zwiększyć swoje zdolności produkcyjne i innowacyjne, usprawnić istniejącą bazę przemysłową i wspierać swoją transformację.

31. W celu tworzenia miejsc pracy i wytwarzania efektu synergii między poziomami rozwoju technologicznego a zasobami naturalnymi istniejącymi w MERCOSUR i w Unii Europejskiej Strony będą współpracować przy opracowywaniu inicjatyw, które pobudzają zrównoważone i odporne międzyregionalne łańcuchy wartości. Takie łańcuchy wartości powinny sprzyjać inwestycjom i rozwojowi przemysłowemu w krajach wytwarzających surowce w celu zwiększenia wartości dodanej na szczeblu lokalnym i wspierania tworzenia miejsc pracy. Strony będą między innymi priorytetowo traktować wspólny rozwój zrównoważonych rynków międzyregionalnych i łańcuchów wartości w sektorach strategicznych zgodnie z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi każdej ze Stron; takie sektory mogą obejmować:

a) odpowiedzialne wydobycie, wzbogacanie i przetwarzanie metali oraz surowców mineralnych, które mają kluczowe znaczenie dla transformacji energetycznej;

b) źródła energii, które odgrywają kluczową rolę w transformacji energetycznej, w tym skroplony gaz ziemny i energię ze źródeł odnawialnych; jest to szczególnie istotne w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i niskoemisyjnych, a także do tych sektorów przemysłu, w których redukcja emisji gazów cieplarnianych stanowi wyzwanie;

c) zrównoważoną mobilność i powiązane łańcuchy wartości, w tym obejmujące baterie litowo-jonowe, recykling baterii, a także infrastrukturę ładowania, elektromobilność i produkcję przemysłową samochodów elektrycznych;

d) zrównoważone biopaliwa, w tym etanol i biodiesel, zrównoważone paliwa lotnicze (SAF) i paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego;

e) wodór i jego pochodne, aby znacząco przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

32. Aby osiągnąć cele określone w pkt 31, Strony zgadzają się co do znaczenia wdrażania instrumentów polityki w celu przyspieszenia rozwoju zdolności, w szczególności w krajach rozwijających się, aby umożliwić im skuteczny udział w łańcuchach wartości skoncentrowanych na strategicznych gałęziach przemysłu wytwórczego na potrzeby transformacji energetycznej, które wymagają dużych inwestycji, najnowocześniejszych technologii i wyspecjalizowanej siły roboczej, a także konkretnych polityk mających na celu włączenie kobiet. W tym kontekście, biorąc pod uwagę asymetrię między obydwoma regionami i bez uszczerbku dla praw Unii Europejskiej, Państwa-Sygnatariusze MERCOSUR mogą podejmować działania wspierające, które mają na celu rozwój i wzrost strategicznych gałęzi przemysłu wytwórczego na potrzeby zrównoważonej transformacji, zgodnie z Agendą 2030 i jej celami zrównoważonego rozwoju. Działania te muszą być zgodne z niniejszą Umową i porozumieniami WTO.

33. Ponadto Strony będą prowadzić współpracę dotyczącą wyżej wymienionych sektorów, w tym w następujących aspektach:

a) ułatwianie i wspieranie inwestycji, które sprzyjają lokalnemu zwiększaniu wartości w łańcuchach produkcji w krajach wytwarzających surowce;

b) zapewnienie wsparcia technicznego i innego wsparcia na rzecz projektów, które przyczyniają się do tworzenia międzyregionalnych łańcuchów wartości, rozwoju technologii i wiedzy, umożliwiając budowanie zdolności w Państwach-Sygnatariuszach MERCOSUR.

34. Ponadto Strony zobowiązują się do współpracy we wspieraniu międzyregionalnych łańcuchów wartości w obszarach, które wnoszą pośredni wkład w transformację energetyczną, takich jak produkcja towarów oraz usługi na potrzeby opieki zdrowotnej, rozwój gospodarki cyfrowej, w tym usług opartych na wiedzy, a także zrównoważona produkcja żywności.

A.4 Krajowe lub regionalne polityki i środki związane z handlem: uznanie, że zrównoważony rozwój można osiągnąć za pomocą różnych skutecznych podejść

35. Strony potwierdzają swoje zobowiązania przyjęte na mocy niniejszej Umowy oraz odpowiednich systemów międzynarodowych, o których mowa w rozdziale 26, które to zobowiązania dotyczą zachowania i ochrony lasów oraz innych ekosystemów lądowych, jak również zrównoważonego zarządzania nimi, a także zrównoważonego użytkowania gruntów zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Potwierdzają również swoje zobowiązanie do zachęcania do handlu produktami pochodzącymi z lasów, którymi gospodaruje się w zrównoważony sposób, pozyskiwanymi zgodnie z przepisami kraju pozyskania, aby zwalczać nielegalne pozyskiwanie drewna i związany z nim handel.

36. Strony uznają ponadto rolę wiedzy tradycyjnej i wiedzy ludności rdzennej, a także rolę podmiotów lokalnych jako głównych podmiotów przyczyniających się do zrównoważonego użytkowania gruntów oraz ochrony, zachowania i zrównoważonego wykorzystania lasów i różnorodności biologicznej. Przypominają o znaczeniu wspierania ludności rdzennej i społeczności lokalnych w zrównoważonym gospodarowaniu lasami i uznają, że polityka mająca na celu ograniczenie wylesiania musi uwzględniać wyzwania społeczne i gospodarcze oraz prawa społeczności lokalnych zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi każdej ze Stron oraz ich odpowiednimi zobowiązaniami międzynarodowymi.

37. Strony są zdecydowane ponowić i zintensyfikować wysiłki na rzecz wyeliminowania nielegalnej działalności zagrażającej przyrodzie i środowisku, w tym nielegalnego pozyskiwania drewna i wzniecania pożarów oraz nielegalnego handlu dziką fauną i florą, nielegalnego wydobycia i innych szkodliwych działań, takich jak nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (NNN) oraz nielegalne przemieszczanie odpadów zagrażających środowisku.

38. Strony dostrzegają znaczenie wzmocnienia ochrony, odbudowy i zrównoważonego wykorzystania wszystkich rodzajów ekosystemów oraz zarządzania nimi, a także zwiększenia społecznych, gospodarczych i środowiskowych korzyści dla ludzi płynących z różnorodności biologicznej, zwłaszcza dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji i osób najbardziej uzależnionych od różnorodności biologicznej, w tym poprzez zrównoważone działania, produkty i usługi oparte na różnorodności biologicznej, które tę różnorodność zwiększają. Strony będą wspólnie propagować zrównoważone modele konsumpcji i produkcji, aby stopniowo ograniczać negatywny, a zwiększać pozytywny wpływ na różnorodność biologiczną. Strony wyrażają również wolę przyjęcia skutecznych środków w celu zapewnienia sprawiedliwego i równego podziału korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych i z informacji cyfrowych o sekwencjach DNA zasobów genetycznych, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami każdej ze Stron.

39. Aby wykorzystać potencjał handlu z korzyścią dla ekosystemów, Strony ustanowią w ciągu roku od wejścia w życie niniejszej Umowy wykaz produktów pochodzących z Państw-Sygnatariuszy MERCOSUR, które przyczyniają się do ochrony, odbudowy i zrównoważonego wykorzystania lasów i wrażliwych ekosystemów oraz zarządzania nimi. Produktom wymienionym w tym wykazie, który będzie podlegał okresowemu przeglądowi co trzy lata, powinno się przyznać preferencyjny lub dodatkowy dostęp do rynku bądź objąć je innymi zachętami ze strony Unii Europejskiej, które służą wspieraniu handlu tymi produktami, np. udzielając pomocy technicznej lub wspierając budowanie zdolności.

40. Ponadto Strony powinny wprowadzić działania i środki mające na celu zwiększenie handlu towarami przyczyniającymi się do poprawy warunków społecznych i do stosowania praktyk przyjaznych dla środowiska, takimi jak towary i usługi, które przyczyniają się do powstania zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarki, lub towary podlegające systemom i mechanizmom zapewniającym zrównoważony rozwój. Takie działania, poddawane przez Strony okresowemu przeglądowi co trzy lata, mogą obejmować, stosownie do przypadku, środki mające na celu zwiększenie dostępu do rynku, pomoc techniczną, budowanie zdolności i ułatwienia w handlu.

41. Zobowiązanie Stron do ściślejszej współpracy i zrozumienie ich odpowiednich polityk i środków dotyczących pracy i środowiska związanych z handlem, o których mowa w art. 26.1 ust. 4 lit. c), oznacza między innymi uznanie, że polityki, środki i rozwiązania mające na celu sprostanie wyzwaniu, jakim jest zrównoważony rozwój, mogą się różnić w poszczególnych państwach i regionach.

A.5 Handel i wzmocnienie pozycji gospodarczej kobiet

42. Strony uznają, że polityki handlowe sprzyjające włączeniu społecznemu przyczyniają się do wzmocnienia pozycji gospodarczej kobiet. Strony dostrzegają ważny wkład, jaki kobiety wnoszą we wzrost gospodarczy poprzez udział w działalności gospodarczej, w tym w handlu międzynarodowym. W związku z tym Strony zamierzają wykonać postanowienia niniejszej Umowy w sposób przyczyniający się do zapewnienia równych szans i równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz uwzględniający tę perspektywę w polityce handlowej i inwestycyjnej.

43. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby jej odpowiednie przepisy i polityki zapewniały oraz zwiększały równość kobiet i mężczyzn w zakresie praw, traktowania oraz szans. Każda ze Stron podejmuje starania na rzecz poprawy takich przepisów prawa i polityk, bez uszczerbku dla prawa każdej ze Stron do ustanowienia własnego zakresu i poziomów ochrony równych szans dla kobiet i mężczyzn. Takie przepisy i polityki są zgodne ze zobowiązaniami każdej ze Stron dotyczącymi odpowiednich umów międzynarodowych, w tym Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 18 grudnia 1979 r., którą każda ze Stron skutecznie wykonuje.

44. Strony uznają, że zmiany w przepływach handlowych mogą mieć zróżnicowany wpływ na możliwości w zakresie zatrudnienia i aktywności mężczyzn i kobiet, ich dochody i dobrostan. Biorąc pod uwagę Deklarację na rzecz przyszłości pracy z okazji stulecia MOP, przyjętą w Genewie dnia 21 czerwca 2019 r., Strony uznają również znaczenie równego podziału obowiązków między członkami rodziny oraz inwestycji w gospodarkę usług opiekuńczych, aby kobiety – zwłaszcza kobiety znajdujące się w trudnej sytuacji – mogły korzystać ze związanych z handlem możliwości gospodarczych i związanej z handlem działalności gospodarczej.

45. Strony zamierzają wspólnie działać na rzecz zacieśnienia współpracy w związanych z handlem aspektach spraw objętych niniejszą sekcją. Celem działań w zakresie współpracy jest poprawa zdolności i warunków dotyczących pracownic, kobiet biznesu i przedsiębiorczyń, w tym możliwości kobiet w zakresie aktywności, przywództwa i edukacji w dziedzinach, w których są one niedostatecznie reprezentowane, a także poczynienie starań na rzecz wspierania polityk sektorowych umożliwiających włączenie kobiet do dynamicznych sektorów o wyższej wydajności, w tym poprzez wspieranie przepływów bezpośrednich inwestycji zagranicznych, które zwiększają możliwości zatrudnienia kobiet na rynku pracy, zwłaszcza w sektorach zdominowanych przez mężczyzn. Taka współpraca może obejmować między innymi wymianę informacji i najlepszych praktyk związanych z gromadzeniem danych, które umożliwiają identyfikację, opracowywanie, wdrażanie i przegląd polityki handlowej mającej na celu usunięcie przeszkód napotykanych przez kobiety w handlu międzynarodowym.

CZĘŚĆ B

WSPÓŁPRACA

B.1 Wkład w zmniejszanie nierówności w obrębie państw i między nimi

46. Strony zobowiązują się do współpracy w celu zagwarantowania, aby stopniowe utworzenie strefy wolnego handlu MERCOSUR–UE przyczyniło się nie tylko do zwiększenia ogólnych dochodów i dobrobytu, ale również do zmniejszenia nierówności, zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju nr 10. Jednocześnie propagując przejście na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu, Strony przypominają o swoich zobowiązaniach do działania na rzecz sprawiedliwej transformacji oraz do zapewnienia i uruchomienia niezbędnych środków finansowych w tym celu.

B.2 Wspieranie celów rozdziału 26 dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju

47. Aby osiągnąć cele rozdziału 26 niniejszej Umowy, Strony podkreślają znaczenie współpracy międzyregionalnej, w tym w następujących obszarach:

a) realizacja wielostronnych zobowiązań w obszarze zmiany klimatu, różnorodności biologicznej i środowiska oraz norm pracy MOP;

b) wspieranie roli ludności rdzennej i społeczności lokalnych przyczyniającej się do zrównoważonego rozwoju;

c) poprawa identyfikowalności w łańcuchach wartości;

d) uwolnienie potencjału zrównoważonej biogospodarki sprzyjającej włączeniu społecznemu, w tym produktów i usług opartych na różnorodności biologicznej, które tę różnorodność biologiczną zwiększają;

e) stosowanie przejrzystych, porównywalnych, mierzalnych, sprzyjających włączeniu społecznemu, opartych na podstawach naukowych i dostosowanych do kontekstu kryteriów i metod oceny zrównoważonego charakteru biogospodarki w całym łańcuchu wartości;

f) zrównoważone biopaliwa, w tym etanol i biodiesel, zrównoważone paliwa lotnicze (SAF) i paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego; oraz

g) produkcja i ułatwianie handlu towarami i usługami produkowanymi w sposób zrównoważony, w tym towarami niskoemisyjnymi.

48. Strony wyrażają poparcie dla zwiększenia finansowania krajów rozwijających się pochodzącego z krajów rozwiniętych, a także z innych źródeł, w celu ochrony, zachowania, zrównoważonego wykorzystania i odbudowy wszystkich ekosystemów, zgodnie z krajowymi uwarunkowaniami i politykami. Uznają również znaczenie, jakie dla Państw-Sygnatariuszy MERCOSUR ma pomoc Unii Europejskiej i przekazywane przez nią odpowiednie środki służące wspieraniu krajowych polityk i zobowiązań międzynarodowych w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz związanych z nią dodatkowych korzyści, strat i szkód, a także w celu przeciwdziałania utracie różnorodności biologicznej, ochronie i odbudowie lasów, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz mającymi zastosowanie zobowiązaniami międzynarodowymi poszczególnych Państw-Sygnatariuszy MERCOSUR. Uznają również znaczenie zapewnienia i uruchomienia wsparcia technicznego i finansowego potrzebnego do zwiększenia zdolności przystosowawczych i odporności produkcji żywności oraz zmniejszenia podatności rolników i innych słabszych grup, zwłaszcza drobnych producentów rolnych, kobiet i młodzieży, na zmianę klimatu.

49. Przypominając cel rozdziału 26, jakim jest zwiększenie włączenia zrównoważonego rozwoju do stosunków handlowych i inwestycyjnych Stron, Strony zobowiązują się do działania na rzecz przeglądu istniejących instrumentów finansowych, do zapewnienia odpowiedniego finansowania ochrony lasów, ponownego zalesiania, odbudowy i ograniczania wylesiania oraz przekształcania naturalnych muraw, a także do współpracy w celu zapewnienia odpowiedniego finansowania tych instrumentów ze źródeł krajowych i międzynarodowych, stosownie do przypadku, zgodnie z prawem każdej ze Stron. Ponadto Strony popierają zwiększenie skali uruchamiania zasobów, w tym w drodze płatności uzależnionych od wyników i innych podejść w zakresie polityki, takich jak płatności za usługi ekosystemowe.

50. Strony podkreślają, że taka współpraca powinna obejmować nie tylko sektor publiczny, ale także przedsiębiorstwa, środowisko akademickie i społeczeństwo obywatelskie, zgodnie z ich odpowiednimi rolami w zakresie propagowania zrównoważonego rozwoju.

B.3 Środki na rzecz zrównoważonego rozwoju wpływające na handel

51. Przywołując swoje zobowiązania wynikające z porozumień WTO, Strony zgadzają się przyjąć podejście oparte na współpracy w celu sprostania wyzwaniom związanym ze spełnieniem wymogów powiązanych ze środkami Strony na rzecz zrównoważonego rozwoju mającymi wpływ na handel, z uwzględnieniem różnych poziomów rozwoju, zdolności, priorytetów oraz krajowych uwarunkowań i przepisów, a także szczególnych wyzwań, przed którymi stoją kraje rozwijające się pozbawione dostępu do morza. Wśród wyżej wymienionych wyzwań Strony dostrzegają potrzebę ułatwienia realizacji działań zwiększających zgodność ze środkami Strony na rzecz zrównoważonego rozwoju mającymi wpływ na handel, tak aby można było prowadzić wywóz z pełnym wykorzystaniem możliwości dostępu do rynku przewidzianych w niniejszej Umowie. Wskazują również załączony do Umowy o partnerstwie Protokół w sprawie współpracy jako narzędzie służące osiągnięciu tego celu i zgadzają się, że wsparcie dla Państw-Sygnatariuszy MERCOSUR powinno obejmować zapewnienie zasobów finansowych, programy budowania zdolności, pomoc techniczną i inne wspólne inicjatywy na rzecz zrównoważonych łańcuchów dostaw.

52. Strony przypominają postanowienia rozdziału 13, w szczególności art. 13.5. Strony dążą do określenia i przyjęcia środków oraz wdrożenia inicjatyw mających na celu przyspieszenie i ułatwienie wymiany handlowej między nimi dotyczącej odpowiednich produktów, stosownie do przypadku, takich jak umowy o wzajemnym uznawaniu lub o równoważności oraz pogłębianie wzajemnej wiedzy i zrozumienia istniejących praktyk i systemów.

53. Wdrażając środki na rzecz zrównoważonego rozwoju, które mają wpływ na handel, zgodnie z jej prawem, Strona w pełni uwzględnia informacje naukowe lub techniczne przedłożone przez drugą Stronę i powinna wziąć pod uwagę działania podjęte przez tę Stronę w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z niniejszego załącznika.

54. W przypadku gdy prawo Strony przewiduje weryfikację zgodności produktu przywożonego z odpowiednimi przepisami innej Strony, obie Strony uznają, że organy Strony są najlepiej przygotowane do oceny zgodności z prawem tej Strony. W związku z tym, gdy Strona ocenia zgodność z prawem innej Strony, Strona ta wykorzystuje informacje przekazane przez tę drugą Stronę.

55. W odniesieniu do wdrażania środków na rzecz zrównoważonego rozwoju mających wpływ na handel i wprowadzanie do obrotu, które to środki są związane z ochroną ekosystemów zalesionych, oraz w przypadkach, w których prawo Unii Europejskiej na to zezwala:

    a) Unia Europejska uznaje, że niniejszą Umowę oraz działania podjęte w celu wykonania wynikających z niej zobowiązań, postrzega się jako korzystne, oprócz innych kryteriów, na potrzeby klasyfikacji ryzyka krajów;

    b) właściwe organy w Unii Europejskiej wykorzystują dokumentację, licencje, informacje i dane z systemów certyfikacji oraz systemów identyfikowalności i monitorowania, które Państwa-Sygnatariusze MERCOSUR oficjalnie uznały, zarejestrowały lub wskazały, jako źródło do celów weryfikacji zgodności produktów objętych takimi środkami z wymogami w zakresie identyfikowalności nałożonymi rynek Unii Europejskiej;

c) w przypadku rozbieżności między dokumentacją, licencjami, informacjami i danymi z systemów certyfikacji oraz systemów identyfikowalności i monitorowania oficjalnie uznanymi, zarejestrowanymi lub wskazanymi przez Państwa-Sygnatariuszy MERCOSUR a informacjami wykorzystywanymi przez właściwe organy w Unii Europejskiej, te organy w Unii Europejskiej – na żądanie – bezzwłocznie rozpatrują informacje i wyjaśnienia przekazane przez Państwa-Sygnatariuszy MERCOSUR; oraz

d) uznając, że w kontekście swoich obowiązków w zakresie należytej staranności podmioty gospodarcze i przedsiębiorstwa handlowe z Unii Europejskiej mogą korzystać z identyfikowalności, certyfikacji lub innych systemów zweryfikowanych przez osoby trzecie, Unia Europejska, na wniosek odpowiednich organów Państw-Sygnatariuszy MERCOSUR, zapewnia wsparcie na potrzeby przejrzystych i niezależnych ocen systemów identyfikowalności, certyfikacji lub weryfikacji zewnętrznej oraz ich dostosowania do wymogów i dobrych praktyk.

56. Żadnego z postanowień niniejszej sekcji nie można odczytywać ani interpretować jako odstępstwo, zmianę lub włączenie nowych definicji dotyczących ochrony ekosystemów zalesionych w ramach prawa Strony.

CZĘŚĆ C

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

57. Niniejszy załącznik stanowi integralną część rozdziału 26.

58. Zgodnie z art. 9.5 ust. 1 Unia Europejska jest odpowiedzialna za wypełnienie zobowiązań określonych w niniejszym załączniku.

59. Zgodnie z art. 9.5 ust. 2, o ile niniejszy załącznik nie stanowi inaczej, każde z Państw-Sygnatariuszy MERCOSUR jest odpowiedzialne za wypełnienie zobowiązań zawartych w niniejszym załączniku.

60. Zgodnie z art. 26.15 ust. 4 strony sporu rozstrzyganego na podstawie rozdziału 26 w odniesieniu do jakichkolwiek kwestii wynikających z niniejszego załącznika określono w art. 29.3.

61. Zgodnie z art. 26.15 ust. 5 żadna ze Stron nie korzysta z mechanizmu rozstrzygania sporów na podstawie rozdziału 29 w odniesieniu do jakichkolwiek kwestii wynikających z niniejszego załącznika.

62. Przyjęcia i wykonania postanowień niniejszego załącznika nie można interpretować jako uznanie, że wymogi rynkowe Strony są zgodne z regułami i zasadami WTO, przy czym przyjęcie i wykonanie tych postanowień pozostaje bez uszczerbku dla praw Strony wynikających z porozumień WTO.

ZAŁĄCZNIK 29-A

REGULAMIN POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO

I. KOSZTY

1. Wynagrodzenie wypłacane arbitrom obejmuje wszelkie wynagrodzenie i wydatki należne ich asystentom. Wspólny Komitet w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu uzgadnia zasady dotyczące wynagrodzenia i wydatków arbitrów na pierwszym posiedzeniu. Jeżeli Wspólny Komitet w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu nie ustanowił takich zasad, wynagrodzenie i wydatki arbitrów ustala się zgodnie z praktyką WTO.

II. POWIADOMIENIA

2. Strony postępowania arbitrażowego doręczają wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne lub inne dokumenty pocztą elektroniczną lub za pomocą innych środków elektronicznych, które zapewniają rejestrację wysłania. Powiadomienie uznaje się za doręczone i otrzymane w dniu jego wysłania, chyba że zostanie udowodnione, że było inaczej. Przekazuje się również kopie dokumentów pocztą lub za pomocą innych środków uzgodnionych przez strony, obejmujących powiadomienie o dacie wysłania.

3. Wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne lub inne dokumenty wysyła się w następujący sposób:

   a) od organu arbitrażowego – równocześnie obu stronom;

   b) od strony do organu arbitrażowego – z kopią do wiadomości drugiej strony;

c) od strony do drugiej strony – z kopią do wiadomości organu arbitrażowego, stosownie do przypadku; lub

d) od współprzewodniczącego Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu do arbitrów zgodnie z pkt 10 lit. c) – z kopią do wiadomości drugiego współprzewodniczącego i stron.

4. Wszystkie powiadomienia kieruje się odpowiednio albo do aktualnej prezydencji MERCOSUR, jeżeli MERCOSUR jest stroną, albo do odpowiedniego krajowego koordynatora, jeżeli stroną jest Państwo-Sygnatariusz MERCOSUR, oraz do Dyrekcji Generalnej ds. Handlu Komisji Europejskiej w Unii Europejskiej. Jeśli zostali już wyznaczeni przedstawiciele stron, wszystkie powiadomienia kieruje się również do nich.

5. Niewielkie błędy pisarskie występujące we wniosku, zawiadomieniu, oświadczeniu pisemnym lub innym dokumencie związanym z postępowaniem organu arbitrażowego można poprawić, dostarczając nowy dokument, w którym wyraźnie zaznaczono te zmiany.

6. Aby dokumenty złożone przez stronę zostały uznane ze oficjalnie złożone do organu arbitrażowego, muszą być należycie podpisane.

7. Jeśli ostatni dzień na doręczenie dokumentu przypada w dniu wolnym od pracy dla instytucji Unii lub Państwa-Sygnatariusza MERCOSUR, stosownie do przypadku, termin na dostarczenie dokumentu upływa pierwszego następnego dnia roboczego.

8. Przewodniczący organu arbitrażowego odpowiada za komunikację wewnętrzną i zewnętrzną organu arbitrażowego, w tym za powiadomienia przesyłane między stronami a organem arbitrażowym.

9. Przewodniczący organu arbitrażowego odpowiada za prowadzenie akt postępowania. Po wydaniu orzeczenia arbitrażowego lub decyzji przewodniczący przekazuje którejkolwiek ze stron, na jej wniosek, kopię akt postępowania. Przewodniczący przechowuje oryginał akt przez 5 (pięć) lat po dniu wydania orzeczenia arbitrażowego lub decyzji organu arbitrażowego. Na koniec tego okresu przewodniczący przekazuje oryginał akt stronie skarżącej. Na wniosek strony pozwanej strona skarżąca przekazuje jej kopię akt.

III. ROZPOCZĘCIE ARBITRAŻU

10. W odniesieniu do wyboru arbitra zastosowanie mają następujące zasady:

a) Jeśli, na podstawie art. 29.9 lub pkt 26 i pkt 28–31, którykolwiek członek organu arbitrażowego ma być wybrany w drodze losowania, zaprasza się przedstawicieli obu stron, z należytym wyprzedzeniem, do obecności podczas losowania. W każdym przypadku losowanie przeprowadza się w obecności którejkolwiek ze stron. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu pochodzący ze strony skarżącej bezzwłocznie informuje współprzewodniczącego pochodzącego ze strony pozwanej o dniu, godzinie i miejscu losowania.

b) Jeśli którakolwiek z części listy, o których mowa w art. 29.8 ust. 3, nie została jeszcze sporządzona, współprzewodniczący Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu pochodzący ze strony skarżącej wybiera arbitra w drodze losowania nie później niż 5 (pięć) dni po dniu doręczenia wniosku, o którym nowa w art. 29.8 ust. 5, spośród osób fizycznych, które zostały formalnie zaproponowane przez jedną ze stron lub obie strony na potrzeby utworzenia tej konkretnej części listy.

c) Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu pochodzący ze strony skarżącej powiadamia arbitrów o ich powołaniu.

d) Arbiter powołany zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 29.9 potwierdza współprzewodniczącym Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu na piśmie swoją dostępność do pełnienia funkcji członka organu arbitrażowego nie później niż 5 (pięć) dni po dniu otrzymania powiadomienia o powołaniu. W powiadomieniu o swojej dostępności arbiter musi również wyraźnie potwierdzić, że przestrzega i zobowiązuje się przestrzegać postanowień załącznika 29-B.

e) O ile strony nie postanowią inaczej, spotykają się one z organem arbitrażowym nie później niż 7 (siedem) dni po jego ustanowieniu w celu ustalenia kwestii, które strony lub organ arbitrażowy uznają za stosowne. Członkowie organu arbitrażowego i przedstawiciele stron mogą brać udział w tym posiedzeniu za pośrednictwem telefonu lub wideokonferencji. Przed tym posiedzeniem strony powiadamiają organ arbitrażowy o swoich powołanych przedstawicielach oraz o adresie, numerach telefonu i adresach poczty elektronicznej, na które należy przesyłać korespondencję w toku postępowania.

11. W odniesieniu do zakresu zadań organu arbitrażowego zastosowanie mają następujące zasady:

a) O ile nie później niż 5 (pięć) dni po dniu wybrania arbitrów strony nie uzgodnią inaczej, zakres zadań organu arbitrażowego obejmuje:

„zbadanie, w świetle postanowień, na które powołują się strony, kwestii, o której mowa we wniosku o ustanowienie organu arbitrażowego, w celu dokonania ustaleń, stosownie do przypadku, w sprawie zgodności spornego środka z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy lub ustaleń co do tego, czy sporny środek niweczy lub znacząco narusza ewentualne korzyści przypadające stronie skarżącej na podstawie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy w taki sposób, że negatywnie wpływa to na handel między stronami, oraz wydanie orzeczenia arbitrażowego zgodnie z art. 29.14”.

b) Strony powiadamiają organ arbitrażowy o uzgodnionym zakresie zadań nie później niż 3 (trzy) dni po dokonaniu tych uzgodnień.

IV. WSTĘPNE OŚWIADCZENIA

12. Strona skarżąca składa swoje wstępne oświadczenie pisemne nie później niż 30 (trzydzieści) dni po dniu ustanowienia organu arbitrażowego. Strona pozwana składa pisemną odpowiedź nie później niż 30 (trzydzieści) dni po dniu otrzymania wstępnego oświadczenia pisemnego.

13. We wstępnym oświadczeniu podaje się jasno roszczenie strony, w tym określenie spornych środków, podstawę prawną skargi oraz podsumowanie istotnych faktów i okoliczności.

14. W odpowiedzi podaje się fakty i argumenty strony pozwanej, na których opiera się jej obrona.

V. DOWODY

15. Wstępne oświadczenie i odpowiedź muszą obejmować wszelkie dowody potwierdzające, w tym ekspertyzy i opinie techniczne. W przeciwnym wypadku każda ze stron przedstawia organowi arbitrażowemu wszystkie udokumentowane informacje jak najwcześniej i nie później niż 5 (pięć) dni przed datą pierwszego posiedzenia, z wyjątkiem dowodów niezbędnych do celów przedstawienia kontrargumentów, odpowiedzi na pytania lub komentarzy do odpowiedzi udzielonych przez drugą stronę. Organ arbitrażowy może przyznać należycie uzasadnione wyjątki od tego postanowienia. W takich przypadkach drugiej stronie przyznaje się możliwość ustosunkowania się do nowo przedłożonych dowodów.

16. We wszystkich przypadkach każdej ze stron przyznaje się możliwość ustosunkowania się do dowodów przedłożonych przez drugą stronę.

17. Wszystkie dowody przedłożone przez stronę są przechowywane w aktach postępowania.

18. Organ arbitrażowy może przesłuchiwać świadków lub biegłych wyłącznie w obecności obu stron.

VI. DZIAŁANIE ORGANÓW ARBITRAŻOWYCH

19. Wszystkim posiedzeniom organu arbitrażowego przewodniczy jego przewodniczący. Organ arbitrażowy może przekazać przewodniczącemu uprawnienie do podejmowania decyzji administracyjnych i proceduralnych. O decyzjach tych powiadamia się arbitrów oraz, w stosownych przypadkach, strony.

20. Organ arbitrażowy może prowadzić prace w dowolny sposób, w tym przez telefon, faks, połączenia komputerowe lub wideokonferencję.

21. W obradach organu arbitrażowego mogą brać udział wyłącznie arbitrzy, ale organ arbitrażowy może zezwolić na obecność asystentów arbitrów podczas obrad.

22. Za sporządzanie wszelkich decyzji odpowiada wyłącznie organ arbitrażowy i nie może być ono delegowane.

23. W przypadku pojawienia się kwestii proceduralnych, których nie obejmują postanowienia rozdziału 29 ani niniejszego załącznika, organ arbitrażowy, po konsultacji ze stronami, może przyjąć odpowiednią procedurę, która jest zgodna z tymi postanowieniami.

24. Jeśli organ arbitrażowy uzna, że konieczna jest zmiana jakiegokolwiek terminu mającego zastosowanie w postępowaniu lub dokonanie jakichkolwiek innych dostosowań proceduralnych lub administracyjnych, informuje strony na piśmie o powodach tej zmiany lub tego dostosowania oraz o niezbędnym do tego terminie lub dostosowaniu. Organ arbitrażowy może przyjąć taką zmianę lub dostosowanie po konsultacji ze stronami. Terminy określone w art. 29.14 ust. 4 nie mogą być zmienione.

VII. ZMIANY W LIŚCIE ARBITRÓW

25. Lista arbitrów może zostać zmieniona w dowolnym momencie z inicjatywy którejkolwiek ze Stron. Każda ze Stron może przedstawić nowe osoby fizyczne, powiadamiając drugą Stronę o proponowanych nazwiskach. Strony omawiają taką propozycję nie później niż 1 (jeden) miesiąc po otrzymaniu powiadomienia o proponowanych nazwiskach. Wspólny Komitet w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu podejmuje decyzję o zmianie listy nie później niż 6 (sześć) miesięcy po takim powiadomieniu.

VIII. ZASTĘPOWANIE ARBITRÓW

26. Jeśli arbiter nie może uczestniczyć w postępowaniu, wycofa się z udziału w nim lub musi być zastąpiony, następcę wybiera się zgodnie z art. 29.9 i pkt 10 niniejszego załącznika.

27. Jeśli strona uzna, że arbiter nie spełnia wymogów kodeksu postępowania zawartego w załączniku 29-B i w związku z tym powinien zostać zastąpiony, strona ta powinna powiadomić o tym drugą stronę nie później niż 15 (piętnaście) dni po dniu, w którym uzyskała dowody wskazujące na okoliczności dotyczące istotnego naruszenia przez arbitra postanowień kodeksu postępowania zawartego w załączniku 29-B.

28. Jeśli strona sporu uzna, że arbiter inny niż przewodniczący nie spełnia wymogów kodeksu postępowania zawartego w załączniku 29-B, strony konsultują się ze sobą i, jeśli tak uzgodnią, zastępują arbitra, wybierając jego następcę zgodnie z procedurą określoną w art. 29.9 i pkt 10 niniejszego załącznika. Jeśli w ciągu 5 (pięciu) dni od dnia powiadomienia, o którym mowa w pkt 27, strony nie dojdą do porozumienia co do konieczności zastąpienia arbitra, każda ze stron może wystąpić o przekazanie takiej sprawy do przewodniczącego organu arbitrażowego, a decyzja przewodniczącego jest ostateczna.

29. W przypadku gdy arbiter inny niż przewodniczący musi zostać zastąpiony i jeśli dana strona nie wybierze jego następcy, przewodniczący wybiera nowego arbitra w drodze losowania z tej samej części listy co zastępowany arbiter zgodnie z procedurą określoną w art. 29.9 ust. 4. Wyboru nowego arbitra dokonuje się nie później niż 5 (pięć) dni po dniu złożenia wniosku do przewodniczącego.

30. Jeśli strona uzna, że przewodniczący nie spełnia wymogów kodeksu postępowania zawartego w załączniku 29-B i w związku z tym powinien zostać zastąpiony, strona ta powinna powiadomić o tym drugą stronę nie później niż 15 (piętnaście) dni po dniu, w którym uzyskała dowody wskazujące na okoliczności dotyczące istotnego naruszenia przez arbitra postanowień kodeksu postępowania zawartego w załączniku 29-B. Strony konsultują się ze sobą i, jeśli tak uzgodnią, zastępują przewodniczącego, wybierając jego następcę zgodnie z procedurą określoną w art. 29.9 i pkt 10 niniejszego załącznika.

31. Jeśli w ciągu 5 (pięciu) dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w pkt 30, strony nie dojdą do porozumienia co do konieczności zastąpienia przewodniczącego, nowego przewodniczącego wybiera w drodze losowania współprzewodniczący Wspólny Komitet w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu reprezentujący stronę występującą z wnioskiem lub osoba przez niego wyznaczona z części listy, o której mowa w art. 29.8 ust. 3 lit. c), chyba że strony uzgodnią inaczej. Nowego przewodniczącego wybiera się nie później niż 5 (pięć) dni po dniu doręczenia stosownego wniosku współprzewodniczącemu Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu reprezentującemu stronę występującą z wnioskiem.

32. Postępowanie arbitrażowe zawiesza się na okres potrzebny do przeprowadzenia procedur przewidzianych w pkt 27, 28, 29, 30 i 31.

IX. POSIEDZENIA

33. Strona pozwana odpowiada za logistyczne zarządzanie posiedzeniami dotyczącymi rozstrzygania sporów, chyba że uzgodniono inaczej. Przewodniczący organu arbitrażowego wyznacza dzień i godzinę posiedzenia w porozumieniu ze stronami i innymi członkami organu arbitrażowego oraz przekazuje stronom pisemne potwierdzenie tych informacji. Strona odpowiedzialna za administrację logistyczną posiedzenia podaje te informacje do wiadomości publicznej, chyba że posiedzenie toczy się przy drzwiach zamkniętych. O ile jedna ze stron nie wyrazi sprzeciwu, organ arbitrażowy może podjąć decyzję o niezwoływaniu posiedzenia.

34. O ile strony nie uzgodnią inaczej, posiedzenie odbywa się:

    a) jeśli stroną pozwaną jest Unia Europejska – w Brukseli (Belgia);

    b) jeśli stroną pozwaną jest MERCOSUR – w Asunción (Paragwaj); oraz

    c) jeśli stroną pozwaną jest co najmniej 1 (jedno) Państwo-Sygnatariusz MERCOSUR – w miejscu wskazanym przez te państwa.

35. Organ arbitrażowy może zwoływać dodatkowe posiedzenia, jeżeli strony tak uzgodnią.

36. Wszyscy arbitrzy muszą być obecni przez cały czas trwania posiedzenia.

37. Na posiedzeniu mogą być obecne następujące osoby, niezależnie od tego, czy posiedzenie ma charakter jawny:

    a) przedstawiciele stron;

    b) doradcy stron;

c) pracownicy administracyjni, tłumacze ustni i pisemni; oraz

d) asystenci arbitrów.

Do organu arbitrażowego zwracać się mogą wyłącznie przedstawiciele i doradcy stron.

38. Nie później niż 5 (pięć) dni przed dniem posiedzenia każda ze stron przekazuje organowi arbitrażowemu listę nazwisk osób, które przedstawią ustne argumenty lub oświadczenia na posiedzeniu w jej imieniu, oraz tych przedstawicieli i doradców, którzy będą obecni na posiedzeniu. W należycie uzasadnionych przypadkach strona może zmienić swoją listę po upływie tego terminu.

39. Posiedzenia organu arbitrażowego są jawne, chyba że strony postanowią inaczej. Posiedzenia organu arbitrażowego są prowadzone częściowo lub całkowicie przy drzwiach zamkniętych, jeśli oświadczenie lub argumenty strony zawierają informacje, które strona ta określiła jako poufne.

40. Organ arbitrażowy prowadzi posiedzenie w następujący sposób, zapewniając przyznanie równej ilości czasu stronie skarżącej i stronie pozwanej:

a) argumenty:

(i) argument strony skarżącej;

(ii) argument strony pozwanej;

b) kontrargumenty:

(i) odpowiedź strony skarżącej;

(ii) replika strony pozwanej.

41. Organ arbitrażowy może kierować pytania do którejkolwiek ze stron w dowolnym momencie posiedzenia.

42. Organ arbitrażowy zapewnia przygotowanie transkrypcji lub nagrania audio każdego posiedzenia i jego jak najszybsze dostarczenie stronom. Strony mogą zgłaszać uwagi dotyczące poprawności tej transkrypcji, a organ arbitrażowy może te uwagi rozważyć.

43. Nie później niż 10 (dziesięć) dni po dniu posiedzenia każda ze stron może złożyć do organu arbitrażowego, z kopią do wiadomości drugiej strony, dodatkowe oświadczenie pisemne dotyczące wszelkich kwestii, które pojawiły się w trakcie posiedzenia.

X. PYTANIA PISEMNE

44. Organ arbitrażowy może w dowolnym momencie postępowania kierować pytania pisemne do jednej lub obu stron i wyznaczyć rozsądny termin na udzielenie odpowiedzi. Każda ze stron otrzymuje kopię wszelkich pytań zadanych przez organ arbitrażowy drugiej stronie.

45. Strona dostarcza również drugiej stronie kopię swoich pisemnych odpowiedzi na pytania organu arbitrażowego. Każdej ze stron umożliwia się przedstawienie pisemnych uwag do odpowiedzi drugiej strony nie później niż 7 (siedem) dni od dnia otrzymania takich odpowiedzi.

XI. POUFNOŚĆ

46. Strony i ich doradcy muszą zachować poufność posiedzeń organu arbitrażowego, jeśli posiedzenia odbywają się przy drzwiach zamkniętych, zgodnie z pkt 39. Każda ze stron i jej doradcy traktują jako poufne wszelkie informacje przedłożone organowi arbitrażowemu przez drugą stronę, które strona ta określiła jako poufne. Przedstawiając organowi arbitrażowemu poufną wersję swoich oświadczeń pisemnych, strona, na wniosek drugiej strony, przedstawia również niemające poufnego charakteru streszczenie informacji zawartych w tych oświadczeniach, które mogą być ujawnione publicznie jak najszybciej, ale nie później niż 30 (trzydzieści) dni po dniu złożenia wniosku lub oświadczenia, w zależności od tego, co nastąpiło później. Żadne z postanowień niniejszego załącznika nie wyklucza możliwości publicznego ujawnienia przez stronę jej własnego stanowiska w zakresie, w jakim odnosząc się do informacji przedstawionych przez drugą stronę, strona nie ujawnia jakichkolwiek informacji, które druga strona określiła jako poufne.

XII. KONTAKTY *EX PARTE*

47. Organ arbitrażowy nie może spotykać się ani kontaktować się ze Stroną pod nieobecność drugiej Strony.

48. Żaden członek organu arbitrażowego nie może omawiać jakichkolwiek aspektów przedmiotu sporu ze stronami pod nieobecność pozostałych arbitrów.

XIII. INFORMACJE I PORADY TECHNICZNE

49. Organ arbitrażowy powiadamia strony o swoim zamiarze zwrócenia się o opinię ekspertów lub o informacje z jakiegokolwiek odpowiedniego źródła. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że opinia lub informacje uzyskane na podstawie niniejszego postanowienia nie zwalniają stron ze spoczywającego na nich ciężaru dowodu.

50. Organ arbitrażowy bierze pod uwagę koszty wszelkich wniosków o udzielenie informacji lub opinię ekspertów, aby nie zwiększać nadmiernie kosztów procedury rozstrzygania sporów.

51. Organ arbitrażowy przekazuje stronom kopię otrzymanych informacji lub opinii eksperta i wyznacza im rozsądny termin na przedstawienie uwag.

XIV. OŚWIADCZENIA *AMICUS CURIAE*

52. O ile strony nie uzgodnią inaczej, w terminie 5 (pięciu) dni od daty ustanowienia organu arbitrażowego organ arbitrażowy może przyjmować niezamówione pisemne oświadczenia od zainteresowanych osób fizycznych Strony lub osób prawnych mających siedzibę na terytorium Strony, które są niezależne od władz publicznych którejkolwiek ze Stron, jeżeli organ arbitrażowy otrzyma je nie później niż 10 (dziesięć) dni po dniu ustanowienia organu arbitrażowego. Oświadczenia takie zwane są dalej „oświadczeniami *amicus curiae*".

53. Oświadczenia *amicus curiae*:

a) muszą być zwięzłe i w żadnym wypadku nie mogą przekraczać 22 500 (dwudziestu dwóch tysięcy pięciuset) znaków ze spacjami, przypisami, uwagami na końcu tekstu i wszelkimi załącznikami;

b) muszą dotyczyć bezpośrednio kwestii rozpatrywanej przez organ arbitrażowy;

c) muszą zawierać opis osoby, fizycznej lub prawnej, składającej oświadczenie, w tym jej obywatelstwo lub siedzibę, rodzaj działalności oraz, w przypadku osoby prawnej, informacje dotyczące jej członków, statusu prawnego i ogólnych celów;

d) muszą zawierać informacje na temat wszelkich źródeł finansowania;

e) muszą określać charakter interesu, jaki ta osoba ma w danym postępowaniu arbitrażowym; oraz

f) muszą być sporządzone w językach wybranych przez strony lub w którymkolwiek z oficjalnych języków WTO zgodnie z pkt 56, 57 i 58.

54. Organ arbitrażowy wymienia w swoim orzeczeniu wszystkie otrzymane oświadczenia, które spełniają wymogi pkt 52 i 53. Organ arbitrażowy nie jest zobowiązany do odniesienia się w swoim orzeczeniu do argumentów przedstawionych w takich oświadczeniach. Organ arbitrażowy zapewnia stronom możliwość przedłożenia pisemnych uwag do wszelkich oświadczeń *amicus curiae* przed dniem posiedzenia. Strona przedkłada wszelkie uwagi nie później niż 10 (dziesięć) dni po otrzymaniu takiego oświadczenia, a organ arbitrażowy uwzględnia wszelkie takie uwagi.

XV. SPRAWY PILNE

55. W sprawach pilnych, o których mowa w rozdziale 29, organ arbitrażowy po konsultacji ze stronami, odpowiednio dostosowuje terminy, o których mowa w niniejszym załączniku, i powiadamia strony o tych dostosowaniach.

XVI. TŁUMACZENIA PISEMNE I USTNE

56. Podczas konsultacji, o których mowa w art. 29.5, i nie później niż w dniu spotkania organizacyjnego, o którym mowa w pkt 10 lit. e), strony dokładają wszelkich starań, aby uzgodnić wspólny język roboczy postępowania przed organem arbitrażowym.

57. Jeśli strony nie są w stanie uzgodnić wspólnego języka roboczego, każda ze stron może wybrać którykolwiek ze swoich języków urzędowych jako swój język roboczy postępowania. Jeśli jednak strona wybierze język, który nie jest oficjalnym językiem WTO, dostarcza ona, w momencie składania, przetłumaczoną wersję wszystkich swoich oświadczeń pisemnych w języku wybranym przez drugą stronę oraz zapewnia tłumaczenie ustne swoich oświadczeń ustnych na język wybrany przez drugą stronę i z tego języka, i ponosi koszty takiego tłumaczenia.

58. Orzeczenia arbitrażowe i decyzje organu arbitrażowego sporządzane są we wspólnym języku roboczym wybranym przez strony. Jeśli strony nie są w stanie uzgodnić wspólnego języka roboczego, orzeczenia arbitrażowe i decyzje organu arbitrażowego wydawane są w którymkolwiek z języków urzędowych WTO wybranym przez organ arbitrażowy. Strony ponoszą w równym stopniu wszelkie koszty sporządzania tłumaczeń orzeczenia arbitrażowego lub decyzji organu arbitrażowego.

59. Każda ze stron może przekazać uwagi dotyczące poprawności tłumaczenia jakiegokolwiek dokumentu sporządzonego zgodnie z niniejszym załącznikiem nie później niż 5 (pięć) dni po otrzymaniu takiego tłumaczenia.

XVII. OBLICZANIE TERMINÓW

60. Na podstawie pkt 2, jeśli strona udowodni, że otrzymała dokument w dniu innym niż dzień, w którym dokument ten otrzyma druga strona, jakikolwiek termin obliczany na podstawie daty otrzymania tego dokumentu liczy się od późniejszej z tych dwóch dat otrzymania takiego dokumentu.

XVIII. POZOSTAŁE PROCEDURY

61. Niniejszy załącznik ma również zastosowanie do procedur ustanowionych w art. 29.18–29.21. Niezależnie od tego terminy określone w niniejszym załączniku dostosowuje się do terminów szczególnych przewidzianych na przyjęcie decyzji przez organ arbitrażowy w ramach tych procedur.

62. Jeśli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z jego członków nie są w stanie zebrać się ponownie do celów procedur ustanowionych w art. 29.18, 29.19, 29.20 i 29.21, zastosowanie mają procedury określone w art. 29.9.

XIX.ORZECZENIA ARBITRAŻOWE

63. Oprócz wszelkich innych elementów, które organ arbitrażowy może uznać za stosowne, orzeczenie arbitrażowe zawiera następujące informacje:

a) określenie stron;

b) imię i nazwisko każdego z członków organu arbitrażowego oraz datę jego ustanowienia;

c) zakres zadań organu arbitrażowego, w tym opis spornego środka;

d) argumenty każdej ze stron;

e) opis przebiegu procedury arbitrażowej, wraz z podsumowaniem podjętych działań;

f) opis okoliczności faktycznych sporu;

g) treść decyzji podjętej w związku ze sporem, ze wskazaniem podstaw faktycznych i prawnych;

h) datę wydania; oraz

i) podpisy wszystkich członków organu arbitrażowego.

ZAŁĄCZNIK 29-B

KODEKS POSTĘPOWANIA DLA SĘDZIÓW, CZŁONKÓW ORGANÓW ARBITRAŻOWYCH I MEDIATORÓW

I. OBOWIĄZKI W RAMACH PROCESU

1. Każdy kandydat i arbiter unika niewłaściwego zachowania lub stwarzania wrażenia niewłaściwego zachowania, jest niezależny i bezstronny, unika bezpośrednich i pośrednich konfliktów interesów i przestrzega wysokich standardów postępowania, tak aby zachować uczciwość i bezstronność mechanizmu rozstrzygania sporów. Byli arbitrzy muszą przestrzegać obowiązków wynikających z pkt 14, 15, 16 i 17 niniejszego załącznika.

II. OBOWIĄZKI W ZAKRESIE UJAWNIENIA INFORMACJI

2. Przed wyrażeniem zgody na powołanie na arbitra na podstawie art. 29.9 kandydat musi ujawnić wszelkie interesy, związki lub kwestie, które mogą mieć wpływ na jego niezależność lub bezstronność lub które mogłyby racjonalnie wywoływać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości w postępowaniu. W tym celu kandydat podejmuje wszelkie rozsądne starania, aby dowiedzieć się o takich interesach, związkach lub kwestiach.

3. Kandydat lub arbiter informuje Wspólny Komitet w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu o kwestiach dotyczących faktycznego lub potencjalnego naruszenia niniejszego załącznika, do rozstrzygnięcia przez Strony.

4. Po wyborze arbiter nadal podejmuje wszelkie rozsądne starania, aby rozpoznać wszelkie interesy, związki lub kwestie, o których mowa w ust. 3, i ujawnia je. Obowiązek ujawnienia ma charakter ciągły, co oznacza, że arbiter jest obowiązany ujawnić wszelkie takie interesy, związki lub kwestie, które mogą pojawić się na którymkolwiek etapie postępowania. Arbiter ujawnia takie interesy, związki lub kwestie, informując o nich na piśmie Wspólny Komitet w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, do rozstrzygnięcia przez Strony.

III. OBOWIĄZKI ARBITRÓW

5. Po potwierdzeniu wyboru arbiter pozostaje do dyspozycji i wykonuje swoje obowiązki w sposób sumienny i sprawny w trakcie całego postępowania, w tym wszelkich postępowań na podstawie art. 29.18–29.21, zachowując uczciwość i staranność.

6. Arbiter rozważa jedynie kwestie podnoszone w ramach postępowania i konieczne do wydania decyzji i nie może delegować tego obowiązku jakiejkolwiek innej osobie.

7. Arbiter podejmuje wszelkie odpowiednie kroki, aby zapewnić, że jego asystent i pracownicy znają postanowienia niniejszego załącznika oraz ich przestrzegają, odpowiednio.

8. Arbiter nie bierze udziału w kontaktach *ex parte* dotyczących postępowania.

IV. NIEZALEŻNOŚĆ I BEZSTRONNOŚĆ ARBITRÓW

9. Arbiter jest niezależny i bezstronny, i unika stwarzania wrażenia niewłaściwego zachowania lub stronniczości oraz nie działa pod wpływem własnych interesów, nacisków z zewnątrz, względów politycznych, opinii publicznej, lojalności w stosunku do jednej ze Stron lub obawy przed krytyką. Arbiter nie przyjmuje poleceń od jakiejkolwiek organizacji lub władz publicznych ani nie jest powiązany z władzami publicznymi Strony, w tym z organizacją rządową Strony.

10. Arbiter nie przyjmuje na siebie, bezpośrednio ani pośrednio, jakichkolwiek zobowiązań ani nie przyjmuje jakichkolwiek korzyści, które mogłyby w jakikolwiek sposób zakłócić właściwe wykonywanie jego obowiązków lub stwarzać wrażenie zakłócenia ich właściwego wykonywania.

11. Arbiter nie wykorzystuje swojego stanowiska w organie arbitrażowym do realizacji jakichkolwiek osobistych lub prywatnych interesów i unika podejmowania działań które mogą stwarzać wrażenie, że inne osoby mają możliwość wywierania na niego wpływu ze względu na swoją szczególną pozycję.

12. Arbiter nie pozwala na to, aby związki lub zobowiązania finansowe, handlowe, zawodowe, rodzinne lub społeczne miały wpływ na jego postępowanie lub osąd.

13. Arbiter unika nawiązywania jakichkolwiek kontaktów lub nabywania jakichkolwiek korzyści finansowych, które mogą mieć wpływ na jego bezstronność lub które mogłyby racjonalnie wywoływać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości.

V. OBOWIĄZKI BYŁYCH CZŁONKÓW

14. Wszyscy byli arbitrzy unikają działań mogących stwarzać wrażenie, że wykonując swoje obowiązki, byli stronniczy lub odnosili korzyści z decyzji organu arbitrażowego.

VI. POUFNOŚĆ

15. Żaden arbiter ani były arbiter w żadnym momencie nie ujawnia ani nie wykorzystuje jakichkolwiek niedostępnych publicznie informacji dotyczących postępowania lub uzyskanych w trakcie postępowania, z wyjątkiem ich ujawnienia lub wykorzystania do celów tego postępowania, i w żadnym przypadku nie ujawnia ani nie wykorzystuje takich informacji do uzyskania osobistych korzyści lub korzyści dla innych, lub aby zaszkodzić interesom innych.

16. Arbiter nie ujawnia orzeczenia arbitrażowego ani jego części przed jego publikacją zgodnie z art. 29.14 ust. 12.

17. Arbiter ani były arbiter w żadnym momencie nie ujawnia treści obrad organu arbitrażowego ani poglądów któregokolwiek członka.

VII. KOSZTY

18. Każdy arbiter prowadzi ewidencję swoich wydatków oraz wydatków własnych asystentów i pracowników oraz sporządza końcowe rozliczenie tych wydatków.

VIII. MEDIATORZY

19. Zasady opisane w niniejszym załączniku jako mające zastosowanie do arbitrów lub byłych arbitrów stosuje się odpowiednio do mediatorów oraz, w stosownych przypadkach, do byłych mediatorów.

IX. EKSPERCI

20. Do ekspertów, o których opinię zwraca się organ arbitrażowy, stosuje się następujące zasady:

a) ujawniają oni wszelkie interesy, związki lub kwestie, które mogłyby wpłynąć na ich niezależność lub bezstronność. Przy wydawaniu swojej opinii eksperci działają we własnym imieniu i nie przyjmują poleceń od jakiejkolwiek władzy publicznej lub organizacji ani nie zwracają się o takie polecenia;

b) nie nawiązują kontaktów *ex parte* w trakcie postępowania, w odniesieniu do którego zwrócono się do nich o opinię;

c) nie ujawniają ani nie wykorzystują jakichkolwiek niedostępnych publicznie informacji uzyskanych w trakcie postępowania, w odniesieniu do którego zwrócono się do nich o opinię, z wyjątkiem ich ujawnienia lub wykorzystania do celów tego postępowania, i w żadnym przypadku nie ujawniają ani nie wykorzystują takich informacji do uzyskania osobistych korzyści lub korzyści dla innych, lub aby zaszkodzić interesom innych;

d) o ile strony nie uzgodniły inaczej, eksperci nie ujawniają swojej opinii ani jej części przed publikacją orzeczenia arbitrażowego; oraz

e) prowadzą ewidencję swoich wydatków i sporządzają ich końcowe rozliczenie.

21. Opiniom ekspertów przedstawianym organowi arbitrażowemu musi towarzyszyć, lub musi takie opinie poprzedzać, stosownie do przypadku, oświadczenie eksperta potwierdzające jego zobowiązanie do wypełniania obowiązków opisanych w ust. 20.

ZAŁĄCZNIK 29-C

MEDIACJA

ARTYKUŁ 1

Cel

Celem niniejszego załącznika jest ułatwienie znalezienia wspólnie uzgodnionego rozwiązania w drodze kompleksowego i szybkiego postępowania przy wsparciu mediatora.

ARTYKUŁ 2

Przekazywanie informacji

1. Na wniosek Strony druga Strona bezzwłocznie przekazuje informacje oraz udziela odpowiedzi na pytania dotyczące jakiegokolwiek istniejącego lub proponowanego środka, który istotnie wpływa na funkcjonowanie części III niniejszej Umowy.

2. Informacje przekazane na podstawie niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla zgodności tego środka z częścią III niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 3

Wszczęcie postępowania

1. Strona może w dowolnym momencie zwrócić się do drugiej Strony z pisemnym wnioskiem o wszczęcie postępowania mediacyjnego w odniesieniu do jakiegokolwiek środka Strony, który ma negatywny wpływ na handel między Stronami. Wniosek ten musi być wystarczająco szczegółowy, aby w jasny sposób przedstawić zastrzeżenia strony występującej z wnioskiem oraz musi:

a) wskazywać konkretny sporny środek;

b) zawierać zestawienie zarzucanych negatywnych skutków, które, według strony występującej z wnioskiem, taki środek powoduje lub będzie powodował w odniesieniu do handlu między stronami; oraz

c) zawierać wyjaśnienie, w jaki sposób według strony występującej z wnioskiem takie skutki są związane z danym środkiem.

2. Postępowanie mediacyjne można wszcząć wyłącznie za obopólnym porozumieniem stron. Jeśli złożono wniosek na podstawie ust. 1, strona, do której wniosek jest skierowany, rozpatruje go przychylnie i przekazuje stronie występującej z wnioskiem pisemne potwierdzenie przyjęcia lub odrzucenia wniosku nie później niż 10 (dziesięć) dni po jego otrzymaniu. W przeciwnym razie wniosek uznaje się za odrzucony.

3. Konsultacje, w tym na podstawie rozdziału 29, nie są wymagane przed wszczęciem postępowania mediacyjnego. Przed wszczęciem postępowania mediacyjnego strona co do zasady powinna jednak skorzystać z innych stosownych postanowień części III niniejszej Umowy dotyczących współpracy lub konsultacji.

ARTYKUŁ 4

Wybór mediatora

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby wyznaczyć mediatora nie później niż 15 (piętnaście) dni po doręczenia pisma, o którym mowa w art. 3 ust. 2 niniejszego załącznika.

2. Mediator nie może być obywatelem którejkolwiek ze stron, chyba że strony uzgodnią inaczej.

3. Jeśli strony nie są w stanie osiągnąć porozumienia w kwestii wyznaczenia mediatora w terminie określonym w ust. 1, którakolwiek ze stron może wystąpić z wnioskiem do współprzewodniczącego Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu reprezentującego stronę występującą z wnioskiem lub osobę wyznaczoną przez tego współprzewodniczącego o wybór mediatora w drodze losowania z części listy sporządzonej na podstawie art. 29.8 ust. 3 lit. c). Przedstawiciele obu stron są zapraszani z wystarczającym wyprzedzeniem do obecności podczas losowania. W każdym przypadku losowanie przeprowadza się w obecności strony lub stron.

4. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu reprezentujący stronę występującą z wnioskiem lub osoba wyznaczona przez tego współprzewodniczącego wybiera mediatora w terminie 5 (pięciu) dni od otrzymania wniosku na podstawie art. 3 ust. 2 niniejszego załącznika.

5. Jeśli część listy, o której mowa w art. 29.8 ust. 3 lit. c), nie została jeszcze sporządzona w momencie złożenia wniosku na podstawie ust. 3, mediatora wybiera się w drodze losowania spośród osób, które zostały formalnie zaproponowane przez jedną ze stron lub przez obie strony.

6. Mediator w bezstronny i przejrzysty sposób pomaga stronom w osiągnięciu jasności w odniesieniu do spornego środka i jego możliwych skutków dla handlu oraz w osiągnięciu wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

7. Załącznik 29-B stosuje się odpowiednio do mediatorów.

8. Pkt 2–9 i 56–59 Regulaminu postępowania arbitrażowego określonego w załączniku 29-A stosuje się odpowiednio.

ARTYKUŁ 5

Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego

1. Nie później niż 10 (dziesięć) dni po dniu wyznaczenia mediatora strona, która wniosła o wszczęcie postępowania mediacyjnego, dostarcza mediatorowi i drugiej stronie w formie pisemnej szczegółowy opis swoich zastrzeżeń, w szczególności opis funkcjonowania spornego środka i jego skutków dla handlu. Nie później niż 20 (dwadzieścia) dni po otrzymaniu tego opisu druga strona może przekazać pisemne uwagi do takiego opisu. W swoim opisie lub uwagach każda ze stron może zawrzeć wszelkie informacje, które uzna za istotne.

2. Mediator może podjąć decyzję w sprawie najwłaściwszego sposobu osiągnięcia jasności w odniesieniu do spornego środka i jego możliwych skutków dla handlu. Mediator może w szczególności organizować spotkania między stronami, konsultować się ze stronami wspólnie lub indywidualnie oraz zapewniać wszelkie dodatkowe wsparcie, o które wystąpią strony. Jeśli strony wyrażą na to zgodę, mediator zwraca się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych podmiotów lub skonsultuje się z nimi.

3. Mediator nie może doradzać ani wyrażać uwag w kwestii zgodności spornego środka z częścią III niniejszej Umowy. Mediator może zaoferować porady oraz zaproponować rozwiązanie do rozważenia przez strony. Strony mogą zaakceptować lub odrzucić proponowane rozwiązanie, lub uzgodnić inne rozwiązanie.

4. Postępowanie mediacyjne odbywa się na terytorium strony, do której skierowany był wniosek, lub za obopólną zgodą stron – w jakimkolwiek innym miejscu lub w jakikolwiek inny sposób.

5. Strony dokładają wszelkich starań, aby osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie nie później niż 60 (sześćdziesiąt) dni po wyznaczeniu mediatora. Do czasu uzgodnienia ostatecznego rozwiązania strony mogą rozważyć ewentualne rozwiązania tymczasowe, w szczególności gdy środek dotyczy łatwo psujących się towarów albo innych towarów lub usług, które szybko tracą na jakości.

6. Rozwiązanie może zostać przyjęte w drodze decyzji Wspólnego Komitetu w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu. Zakończenie prac nad rozwiązaniem wspólnie uzgodnionym przez strony może być zależne od zakończenia wszelkich niezbędnych procedur wewnętrznych. Wspólnie uzgodnione rozwiązania udostępnia się publicznie i nie mogą one zawierać informacji, które strona określiła jako poufne.

7. Na wniosek stron mediator przekazuje stronom projekt sprawozdania merytorycznego zawierającego krótkie podsumowanie spornego środka, przeprowadzonego postępowania oraz wszelkich wspólnie uzgodnionych rozwiązań, w tym ewentualnych rozwiązań tymczasowych. Mediator daje stronom 15 (piętnaście) dni na przedstawienie uwag do projektu sprawozdania. Po rozpatrzeniu uwag przedstawionych przez strony otrzymanych w tym okresie mediator przekazuje stronom w ciągu 15 (piętnastu) dni ostateczne sprawozdanie merytoryczne. Sprawozdanie merytoryczne nie może zawierać jakiejkolwiek interpretacji części III niniejszej Umowy.

8. Postępowanie kończy się:

a) przyjęciem przez strony wspólnie uzgodnionego rozwiązania – w dniu jego przyjęcia;

b) za porozumieniem stron na jakimkolwiek etapie postępowania – w dniu dojścia do takiego porozumienia;

c) wydaniem przez mediatora, po konsultacji ze stronami, pisemnego oświadczenia stwierdzającego, że dalsze próby mediacji byłyby bezskuteczne – w dniu wydania takiego oświadczenia; lub

d) wydaniem przez stronę pisemnego oświadczenia po przeanalizowaniu wszelkich możliwości osiągnięcia wspólnie uzgodnionego rozwiązania w ramach postępowania mediacyjnego oraz po rozważeniu wszelkich porad i rozwiązań zaproponowanych przez mediatora – w dniu wydania takiego oświadczenia.

ARTYKUŁ 6

Wdrożenie wspólnie uzgodnionego rozwiązania

1. Jeśli strony uzgodniły rozwiązanie, każda ze stron podejmuje środki, które uznaje za niezbędne do wdrożenia takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania w uzgodnionym terminie.

2. Strona wdrażająca powiadamia drugą stronę na piśmie o wszelkich działaniach lub środkach zastosowanych w celu wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 7

Poufność

O ile strony nie uzgodnią inaczej oraz bez uszczerbku dla art. 5 ust. 6, wszystkie etapy postępowania, w tym wszelkie opinie doradcze lub proponowane rozwiązania, są poufne. Strona może jednak podać do wiadomości publicznej informację o tym, że odbywa się mediacja.

ARTYKUŁ 8

Związek z procedurami rozstrzygania sporów

1. Postępowanie mediacyjne pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z procedur rozstrzygania sporów przewidzianych w części III niniejszej Umowy lub w jakiejkolwiek innej umowie.

2. Strona nie może powoływać się na następujące kwestie ani przedstawiać ich jako dowód w innych procedurach rozstrzygania sporów na podstawie części III niniejszej Umowy, i kwestie te nie mogą być brane pod uwagę przez organ arbitrażowy:

a) stanowiska zajęte przez drugą stronę w czasie postępowania mediacyjnego lub informacje zgromadzone na podstawie art. 5;

b) fakt, że druga strona wykazała gotowość do akceptacji rozwiązania dotyczącego środka objętego mediacją; ani

c) porady udzielone lub propozycje przedstawione przez mediatora.

3. Mediator nie może być członkiem organu arbitrażowego w procedurze rozstrzygania sporów na podstawie części III niniejszej Umowy ani na podstawie porozumienia WTO, ani jakiejkolwiek innej umowy, której Strony są stronami, jeśli ta procedura dotyczy tej samej kwestii, w sprawie której był mediatorem.